

Ympäristökorvauksen sitomusehdot 2020

(Ehdot koskevat myös aiempina vuosina sitoutuneita)

Sisällys

Sisällys.....	1
1. Sitoutuminen	4
1.1. Ympäristösitoumuksen sisältö	4
1.2. Sitoutuminen järjestelmään v. 2020	4
1.3. Sitoumuksen muuttaminen lainsäädännön muuttuessa	5
1.4. Sitoumuksen antamisen yleiset edellytykset	5
1.4.1. Viljelijä ja maatila	5
1.4.2. Aktiiviviljelijä	5
1.4.3. Pinta-ala	5
1.4.4. Ikä.....	5
2. Täydentävät ehdot ja maatalousmaan säilyttäminen	6
2.1. Täydentävät ehdot	6
2.2. Maatalousmaan säilyttäminen.....	6
2.3. Maatalousmaan käyttö muuhun kuin maataloustoimintaan	6
3. Ympäristökorvauksen vähimmäisvaatimukset.....	7
3.1. Vähimmäisvaatimusten mukainen lannoitus.....	7
3.2. Kasvinsuojeluaineiden käyttö, käsittely ja varastointi	7
4. Tilakohtainen toimenpide: Ravinteiden tasapainoinen käyttö	9
4.1. Vuosittainen viljelysuunnitelma	9
4.2. Viisivuotinen viljelysuunnitelma	10
4.3. Viljavuustutkimus	10
4.4. Peltomaan laatutesti	11
4.5. Lohkokohtaiset muistiinpanot	12
4.6. Suojakaista	13
4.7. Koulutuspäivävaatimus	14
4.8. Lannoitus	14
4.8.1. Typpilannoitus	14
4.8.2. Fosforilannoitus	15
5. Lohkokohtaiset toimenpiteet	17
5.1. Lietelannan sijoittaminen peltoon	18
5.2. Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen.....	19
5.3. Valumavesien hallinta	20
5.3.1. Säättösalaojitus	21
5.3.2. Säättökastelu tai kuivatusvesien kierrätys.....	21
5.4. Ympäristönhoitonurmet.....	21
5.4.1. Suojavyöhykkeet	22
5.4.2. Monivuotiset ympäristönurmet	23
5.4.3. Luonnonhoitopeltonurmet	24

5.5. Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla.....	25
5.6. Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys.....	26
5.7. Peltoluonnon monimuotoisuus.....	27
5.7.1. Kerääjäkasvit.....	27
5.7.2. Viherlannoitusnurmet.....	28
5.7.3. Saneerauskasvit	28
5.7.4. Monimuotoisuuspellot	29
5.8. Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu	30
6. Lohkokohtaisten toimenpiteiden valinta	32
6.1. Valinnan rajoitukset ympäristösitoumuksen sisällä.....	32
6.2. Valinnan rajoitukset luonnonmukaisen tuotannon sitoumukseen liittyen	32
6.3. Lohkokohtaisen toimenpiteen valitseminen ja vaihtaminen sitoumuskauden aikana.....	33
6.4. Lohkokohtaisesta toimenpiteestä luopuminen	35
7. Toimenpiteiden korvaustasot.....	35
8. Ympäristökorvauksen maksaminen.....	36
8.1. Peltoalat, joista korvausta maksetaan	36
8.2. Peltoalat, joista ympäristökorvausta ei makseta	37
8.3. Maksamisen rajoituksia ympäristökorvauksen sisällä	37
8.4. Maksamisen rajoituksia luonnonmukaiseen tuotantoon liittyen	38
8.5. Maksamisen rajoituksia viherryttämistukeen liittyen.....	38
8.6. Enimmäiskorvaustasojen ylittyminen	39
9. Sitoumusala ja korvauskelpoiset lohkot	39
9.1. Sitoumuksenalainen peltoala.....	40
9.2. Vähimmäispinta-ala	40
10. Sitoumusalan muutosmahdollisuudet.....	41
10.1. Lohkojen liittäminen sitoumukseen.....	41
10.2. Alan poistaminen ympäristösitoumuksesta.....	41
10.3. Alan lisääminen korvauskelpoiseen peruslohkoon.....	41
10.4. Korvauskelpoisuuden vaihtaminen.....	41
11. Sitoumuksen siirtäminen ja sitoumuksen loppuminen	42
11.1. Sitoumuksen siirtäminen	42
11.2. Sitoumuksen raukeaminen ja sitoumuksesta luopuminen.....	42
Raukeaminen	42
Luopuminen	42
12. Sitoumuksen ja korvauksen epääminen.....	43
13. Hakemuksen hylkääminen ja myöhästyminen.....	43
14. Korvauksen saajan ilmoitusvelvollisuus	43
15. Asiakirjojen säilyttäminen	44
16. Valvonta ja seuraamukset	44
17. Tuen julkisuus	45
18. Siirtymäsäännökset	45
Taulukot.....	45

LIITE 1. Täydentävien ehtojen lakisääteiset hoitovaatimukset	52
LIITE 2. Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset	52
LIITE 3. Tila- ja lohko kohtaisten toimenpiteiden perustason vaatimukset	56
LIITE 4. Puutarhakasvit	69
LIITE 5	69
LIITE 6 Lietelannan sijoittaminen peltoon -toimenpiteessä hyväksyttävät orgaaniset lannoitevalmisteet ...	70
LIITE 7 Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen -toimenpiteessä hyväksyttävät orgaaniset lannoitevalmisteet.....	71

1. Sitoutuminen

1.1. Ympäristösitoumuksen sisältö

Ympäristösitoumus koostuu tila- ja lohkokohtaisista toimenpiteistä, joista maksetaan ympäristökorvausta. Ympäristösitoumuksen tila- ja lohkokohtaisten toimenpiteiden korvauksen ehdoista on kerrottu luvuissa 4 ja 5.

Ympäristösitoumukseseen kuuluu myös perustaso ja vähimmäisvaatimukset, joista ei suoraan makseta ympäristökorvausta, mutta niiden noudattaminen on ympäristökorvauksen maksamisen ehtona.

Ympäristösitoumuksen perustaso on määritelty erikseen jokaiselle toimenpiteelle. Toimenpiteen perustason vaatimukset ovat pääosin täydentävien ehtojen vaatimuksia. Täydentävien ehtojen noudattaminen on vielä oma erillinen ehtotaso. **Tila- ja lohkokohtaisten toimenpiteiden perustason vaatimukset on lueteltu näissä sitomusehdoissa liitteessä 3.**

Vähimmäisvaatimukset pitävät sisällään ympäristösitoumuksen lannoitusrajoituksia ja kasvinsuojeluaineiden käyttöön ja varastointiin liittyviä vaatimuksia, joista on kerrottu luvussa 3.

Ympäristösitoumuksen noudattamiseen liittyvät täydentävien ehtojen ja maatalousmaan säilyttämisen vaatimukset, jotka on kerrottu luvussa 2.

1.2. Sitoutuminen järjestelmään v. 2020

Sitoumuksen antamisen yleiset edellytykset täyttävä viljelijä on voinut vuonna 2015 antaa ympäristösitoumuksen. Myöhempinä vuosina voimassa olevan sitoumuksen on voinut siirtää tai jakaa peruslohkojen hallinnan siirtymisen myötä.

Ympäristökorvausta voidaan maksaa tässä selvitettyt ehdot täyttävälle viljelijälle sillä edellytyksellä, että hän on antanut ympäristösitoumuksen v. 2015 tai hänelle on siirretty sitoumus tai hän on hakenut voimassa olevan ympäristösitoumuksen siirtoa tai jakoa lomakkeella 160 viimeistään 15.6.2020 sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta, jonka toimialueella maatilan talouskeskus tai tuotantorakennus sijaitsee.

Jos maatilalla ei ole talouskeskusta tai tuotantorakennusta, hakemus on toimitettava sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella pääosa maatilan peltoalasta sijaitsee. Postitse toimitettu hakemus katsotaan oikeaan aikaan toimitetuksi, jos se on leimattu postissa edellä mainitulle toimivaltaiselle viranomaiselle osoitettuna viimeistään 15.6.2020.

Vuonna 2015 annettavan ympäristösitoumuksen sitoumuskausi alkaa 1.5.2015 ja päättyy 30.4.2020. Siirretty tai jaettu sitoumus päättyy myös 30.4.2020.

Sitoumusta voidaan jatkaa sitoumuskauden jälkeen vuosi kerrallaan.

1.3. Sitoumuksen muuttaminen lainsäädännön muuttuessa

Sitoumusta voidaan muuttaa kyseisen korvauksen ehtoja koskevan lainsäädännön muuttuessa (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1305/2013 48 artikla).

Jos korvauksen saaja ei hyväksy muutosta, sitoumus raukeaa, eikä jo maksettua korvausta peritä takaisin.

1.4. Sitoumuksen antamisen yleiset edellytykset

1.4.1. Viljelijä ja maatila

Viljelijällä tarkoitetaan maa- tai puutarhataloutta hallinnoivaa, Suomessa sijaitsevalla maatilalla harjoittavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden ryhmää.

Maatilalla tarkoitetaan viljelijän johtamaa yhden tai useamman kiinteistön tai kiinteistön osan tai tuotantorakennuksen ja sen maapohjan muodostamaa, maatalouden harjoittamiseen käytettävää toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäistä tuotantoyksikköä, jota hallitaan yhtenä kokonaisuutena omistuksen tai vuokrauksen perusteella.

1.4.2. Aktiivililjelijä

Viljelijän tulee olla asetuksen (EU) N:o 1307/2013 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu aktiivililjelijä. Aktiivililjelijäkäsittelen niin sanottua kieltolistaa ei ole enää sovellettu vuodesta 2019 alkaen. Muutoksen myötä EU:n suoria tukia tai ohjelmaperusteisia viljelijäkorvauksia hakevalta viljelijältä ei enää tarkasteta kieltolistalla olevien toimintojen hallinnointia. Viljelijä katsotaan tukihaussa aktiivililjelijäksi, jos hän harjoittaa maataloustoimintaa tuenhakuvuonna. Aktiivililjelijän ehdon tulee täytyä koko ympäristökorvaussitoumuskauden ajan.

1.4.3. Pinta-ala

Ympäristökorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumuskauden vähintään 5 hehtaaria sitoumuksella olevaa korvauskelpoista peltoalaa tai vähintään 1 hehtaari sitoumuksella olevaa korvauskelpoista peltoalaa vuosittain puutarhakasvien viljelyssä. Peltoalalla tarkoitetaan maankäyttölajiltaan peltoa olevaa alaa.

1.4.4. Ikä

Vuonna 2020 siirrettävän tai jaettavan sitoumuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että hakijana oleva luonnollinen henkilö tai hänen puolisonsa on sitoumuksen antamista edeltävän vuoden joulukuun 31. päivänä vähintään 18-vuotias, eli vuonna 2020 sitoutuvan hakijan tai hänen puolisonsa tulee olla syntynyt viimeistään 31.12.2001. Puolisolla tarkoitetaan hakijan aviopuolisoa tai tämän kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävää henkilöä (tuloverolaki (1535/1992) 7 §:n 3 mom.)

Alle 18-vuotiaan antama sitoumus voidaan kuitenkin hyväksyä siinä tapauksessa, että henkilö harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä.

Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies täyttää ikää koskevan vaatimuksen.

Ikää koskeva vaatimus ei koske julkisoikeudellista yhteisöä, yhdistystä, säätiötä, vankilatilaa tai koulutilaa.

2. Täydentävät ehdot ja maatalousmaan säilyttäminen

2.1. Täydentävät ehdot

Ympäristökorvauksen myöntämisen edellytyksenä on täydentävien ehtojen noudattaminen. Täydentävien ehtojen sisältöä vaatimuksineen on selvitetty tarkemmin Täydentävien ehtojen oppaassa, joka on luettavissa Ruokaviraston internet-sivuilla. Täydentävät ehdot jakautuvat lakisääteisiin hoitovaatimuksiin ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksiin.

Lakisääteiset hoitovaatimukset koostuvat EU:n ja kansallisesta lainsäädännöstä. Säädökset on lueteltu liitteessä 1. Siinä esitetyt säädökset voivat muuttua. Uusimmat muutokset kootaan Täydentävien ehtojen oppaaseen vuosittain. Viljelijä sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassaolevia säädöksiä.

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista on säädetty valtioneuvoston asetuksella (4/2015) muutoksineen. Liitteessä 2 on lueteltu kyseisen asetuksen keskeisimmät vaatimukset. Asetuksen sisältöä on selvitetty tarkemmin edellä mainitussa Täydentävien ehtojen oppaassa. Täydentävien ehtojen opas löytyy osoitteesta <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/hakuoppaat/#taydentavatehdot>

2.2. Maatalousmaan säilyttäminen

Maatalousmaa on pidettävä avoimena. Pysyvien viljelykasvien ala katsotaan avoimeksi, vaikka alalla on tai-
mitarhoja, hedelmäpuita ja marjapensaita. Pysyvien laitumien ja pysyvien nurmien alalla voi olla muita kuin edellä mainittuja puuvartisia kasveja enintään 50 puuta/ha. Puuksi katsotaan yli 2 metrin korkuiset puuvartiset kasvit, joilla on yksi runko tai tyvestä yhteen liittyneenä useampi runko, sekä 0,5-2 metrin korkuiset tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit.

2.3. Maatalousmaan käyttö muuhun kuin maataloustoimintaan

Ennen kylvöä, sadonkorjuun jälkeen ja talvikaudella maatalousmaalla ovat sallittuja pellon viljelykuntoa parantavat kunnostustoimenpiteet tai muut vastaavat toimenpiteet, yhdyskuntatekniset työt, matkailuun ja vapaa-aikaan liittyvä toiminta sekä muu vastaava toiminta. Kasvukauden aikana ennen sadonkorjuuta ala voi lyhytaikaisesti olla muussa kuin maatalouskäytössä, jos toiminta ei vahingoita satoa. Maatalousmaalla, jota käytetään muuhun kuin maataloustoimintaan, on noudatettava täydentäviä ehtoja. Käyttö muuhun kuin maataloustoimintaan ei saa vaarantaa alan maatalouskäyttöä seuraavana kasvukautena.

Jos maatalousmaa siirretään kokonaan pois maatalouskäytöstä, siitä on ilmoitettava tukihakemuksessa Ruokaviraston määräämällä tavalla. Maatalouskäytöstä poistettua maa-alaa ei saa käyttää maataloustoimintaan ilmoitusvuonna eikä sitä seuraavana neljänä vuonna. Maatalouskäytöstä poistettu maa-ala voidaan edellisestä poiketen palauttaa maatalouskäyttöön, jos alalla sijaitsevat rakennukset tai rakennelmat puretaan tai kyseessä on muu kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen hyväksymä hakijasta riippumaton poikkeustilanne.

3. Ympäristökorvauksen vähimmäisvaatimukset

Ympäristökorvauksen vähimmäisvaatimukset koostuvat lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttöön liittyvistä vaatimuksista.

3.1. Vähimmäisvaatimusten mukainen lannoitus

Vähimmäisvaatimusten mukaan saat levittää fosforia peltohehtaaria kohden enintään 325kg/ha/5v maataloudessa ja 560 kg/ha/5v puutarhataloudessa. Merkitse 5-vuoden lannoituskauden alkaminen lohkomuistiinpanoihin. **Huomioi kuitenkin, että ympäristökorvauksen tilakohtaisen toimenpiteen lannoitustasot ovat vähimmäisvaatimuksia tiukemmat.** Lue tilakohtaisen toimenpiteen mukaisista lannoitusasioista sitoumus- ehtojen kappaleesta 4. Lannoituksessa tulee noudattaa myös täydentäviin ehtoihin sisältyviä vaatimuksia mm. lannanlevityksestä ja varastoinnista. Täydentävien ehtojen vaatimukset voit lukea täydentävien ehtojen oppaasta <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/hakuoppaat/#taydentavatehdot>

3.2. Kasvinsuojeluaineiden käyttö, käsittely ja varastointi

Kasvinsuojeluaineita on käytettävä asianmukaisesti havaitun tarpeen mukaan ja käyttöohjeita noudattaen. Integroidun torjunnan yleisiä periaatteita on noudatettava.

Integroidun torjunnan yleiset periaatteet:

1. Kasvintuhoojien ennakoivat viljelytekniset torjunta- ja hävittämisvaihtoehdot

Kasvintuotannossa sovelletaan mahdollisimman monipuolista viljelykiertoa. Viljelyssä käytetään asianmukaista viljelytekniikkaa, kuten esimerkiksi viljelykasville oikeaa kylvöalustan valmistelua, sopivaa istutus- tai kylvöajankohtaa ja istutus- tai kylvötiheyttä, mahdollisesti kylvöä suojaviljaan, kevennettyä muokkausta, harvennusta tai suorakylvöä. Mahdollisuuksien mukaan käytetään kasvintuhoojia kestäviä lajikkeita sekä sertifioitua siementä ja taimiaineistoa.

Tasapainoiseen kasvintuotantoon kuuluvat myös tarpeenmukainen lannoitus, kalkitus, kastelu ja ojitus. Kasvintuhoojien leviämistä estetään hyvällä viljelyhygienialla, kuten koneiden ja kaluston säännöllisellä puhdistuksella. Asianmukaisilla kasvinsuojelutoimilla suojellaan merkittäviä hyötyeliöitä, kuten

kasvintuhoojien luontaisia vihollisia, ja vahvistetaan niiden esiintymistä. Asianmukaisilla kasvinsuojelutoimilla tarkoitetaan esimerkiksi suoja-alueiden käyttöä viljely- ja viheralueiden sisällä tai niiden ulkopuolella.

2. Kasvintuhoojien seuranta

Kasvintuhoojien esiintymistä seurataan asianmukaisin menetelmin ja välinein. Seuranta voi olla tarkkailua kentällä, olemassa olevien varoitus-, ennuste- ja varhaishavainnointijärjestelmien käyttöä ja neuvojen käyttöä.

3. Kasvinsuojelutoimenpiteestä päättäminen

Kasvintuhoojien seurannan tulosten perusteella päätetään, toteutetaanko kasvinsuojelutoimenpiteitä, mitä toimenpiteitä toteutetaan ja milloin niitä toteutetaan. Päätöksenteossa käytetään mahdollisuuksien mukaan apuna kasvintuhoojien torjunnan kynnyksarvoja, eli tietoja siitä paljonko kasvintuhoojia pitää esiintyä ennen kuin niiden torjunta on taloudellisesti kannattavaa.

4. Muut kuin kemialliset kasvinsuojelumenetelmät

Jos kasvintuhoojia voidaan torjua tyydyttävästi käyttämällä biologisia, fysikaalisia, mekaanisia tai muita kuin kemiallisia menetelmiä, niitä käytetään ennen kemiallisia menetelmiä.

5. Kasvinsuojeluaineiden käytön ja torjuntatoimien rajoittaminen sekä resistenssin ehkäiseminen

Kasvinsuojeluaineita ja muita torjuntatoimia käytetään vain, kun se on välttämätöntä. Kasvinsuojeluaine valitaan siten, että se soveltuu kohteeseen mahdollisimman hyvin. Mahdollisuuksien mukaan valitaan sellainen kasvinsuojeluaine, jolla on vähiten haittavaikutuksia ihmisten terveydelle, muille kuin kohde-eliöille ja ympäristölle. Käyttöä vähennetään pidentämällä levityskertojen välejä tai käsittelemällä vain osaa kasvustosta tai käyttämällä suotuisissa olosuhteissa alimpia suositeltuja kasvinsuojeluaineiden käyttömääriä. Käytön vähentämisessä otetaan huomioon, että kasvintuhoojien aiheuttama riski kasvustolle on hyväksyttävissä ja ettei pääse syntymään resistenssiä eli riskiä kasvinsuojeluaineita kestävien kantojen kehitymisestä kasvintuhoojissa. Valmisteen tehon säilyttämiseksi käytetään eri tehoaineryhmiin kuuluvia kasvinsuojeluaineita resistenssin syntymisen estämiseksi.

6. Kasvinsuojelutoimien tulosten tarkastelu

Kasvinsuojelun suunnittelun perustana ovat viljelyhistorian tuntemus sekä aikaisempien vuosien kasvintuhoojien tarkkailutiedot. Suunnittelun tukena käytetään kirjanpitoa, johon merkitään tiedot kasvinsuojeluaineiden käytöstä ja kasvintuhoojien esiintymisestä. Kirjanpidon perusteella tulisi voida tarkistaa miten hyvin toteutetut kasvinsuojelutoimet ovat onnistuneet.

Lohkokohtaiseen kirjanpitoon on merkittävä kasvinsuojeluaineen nimi, käyttömäärä, ajankohta, käyttökohde, havaitut taudit ja tuholaiset, syy kasvinsuojeluaineen käyttöön sekä muut toteutetut kasvinsuojelutoimenpiteet. Lue lohkokirjanpidon vaatimukset tarkemmin luvusta 4.

Maatilalla kasvinsuojeluaineita saa levittää vain henkilö, joka on suorittanut kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011)10 §:ssä tarkoitetun tutkinnon tai saanut oikeuden kyseisen tutkinnon järjestämiseen tai jolla on voimassa oleva ajankohtaisten kasvinsuojeluasioiden koulutus tai vastaava tutkinto.

Kasvinsuojeluaineita koskevalla tutkinnolla osoitetaan kasvinsuojeluaineen turvallisen ja asianmukaisen käsittelyn ja käytön hallitseminen. Tutkinto sisältää kohderyhmä huomioon ottaen asiakokonaisuuksia, jotka koskevat kasvinsuojeluaineiden asianmukaista, kestäväää ja turvallista käsittelyä ja käyttöä sekä integroitua torjuntaa, kasvinsuojeluaineiden käyttöön liittyviä riskejä ja niiden hallintaa, kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden käyttöä, ylläpitoa ja huoltoa sekä kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevaa kirjanpitoa. Tutkinnon hyväksytystä suorittamisesta annetaan todistus, joka on voimassa 5 vuotta.

Maatilalla ammattimaiseen kasvinsuojeluaineiden levitykseen käytettävä kasvinsuojeluruisku on testattava kasvinsuojeluaineista annetun lain 4 luvussa säädetyllä tavalla. Levitysvälineen testauksesta laaditaan pöytäkirja, ja hyväksytyt levitysvälineet merkitään hyväksymismerkinnällä.

Uutta kasvinsuojeluruiskua ei tarvitse testata ennen kuin on kulunut viisi vuotta sen hankinnasta, jos se täyttää koneiden turvallisuudesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (400/2008) säädetyt vaatimukset sekä EN ISO 16119 -standardisarjan määräykset tai, jos kasvinsuojeluruisku on hankittu ennen 15 päivää joulukuuta 2011, SFS-EN 12761 -standardisarjan määräykset.

Ammattimaisessa käytössä olevat traktoriruiskut on testattava kerran viimeistään 26.11.2016 ja sen jälkeen joka 5. vuosi. Jos levitysväline on aiemmin testattu, välinettä ei tarvitse testata uudestaan ennen kuin 5 vuotta on kulunut testauksesta.

4. Tilakohtainen toimenpide: Ravinteiden tasapainoinen käyttö

Ympäristösitoumuksen antaneen viljelijän on noudatettava maatilalla ravinteiden tasapainoisen käytön toimenpidettä. Tilakohtaista toimenpidettä on noudatettava siis kaikilla sitoumuksen ulkopuolisillakin lohkoilla. Toimenpiteeseen sitoutuminen on edellytyksenä ympäristösitoumuksen lohkokohtaisiin toimenpiteisiin sitoutumiselle.

Ravinteiden tasapainoisen käytön toimenpiteeseen kuuluvat vuosittaisen viljelysuunnitelman, viiden vuoden viljelysuunnitelman, viljavuustutkimusten, peltomaan laatutestin ja lohko kohtaisten muistiinpanojen tekeminen sekä suojakaistojen ja monimuotoisuuskaistojen perustaminen ja ympäristökorvauksen yhden päivän koulutukseen osallistuminen tai ympäristökorvauksen verkkotentin suorittaminen sekä ympäristökorvauksen lannoitusasiat.

4.1. Vuosittainen viljelysuunnitelma

Viljelijän on laadittava vuosittain kirjallinen viljelysuunnitelma. Viljelysuunnitelma on laadittava ennen jokaisen kasvukauden alkua, ensimmäisenä sitoumusvuonna kuitenkin 15.6. mennessä. Siinä on esitettävä

peruslohkon eri kasvulohkoilla viljeltäviksi suunnitellut kasvilajit ja suunniteltu lannoitus (lannoitemäärät ja lajit). Viljelysuunnitelma on aiesuunnitelma ja sen sisältö tarkentuu kylvöjen yhteydessä. Vuosittainen viljelysuunnitelma on säilytettävä maatilalla.

4.2. Viisivuotinen viljelysuunnitelma

Viljelijän on laadittava sitoumuskauden viisivuotinen viljelysuunnitelma ensimmäisen sitoumusvuoden aikana. Viisivuotisessa viljelysuunnitelmassa on esitettävä viljelijän hallinnassa olevien peruslohkojen eri kasvulohkoilla viljeltäviksi suunnitellut kasvilajit viiden vuoden aikana. Suunnitelma on jätettävä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle ensimmäisen sitoumusvuoden loppuun mennessä.

Viljelijän ei tarvitse toimittaa viisivuotista viljelysuunnitelmaa, jos hänelle on siirretty sitoumus ja sitoumuksen peruslohkojen edellinen haltija on toimittanut kuntaan peruslohkoista viisivuotisen viljelykiertosuunnitelman. Jos peruslohkoista ei ole toimitettu kuntaan suunnitelmaa ja peltojen hallinta on siirretty vuonna 2019, viljelijän on toimitettava se 30.4.2020 mennessä.

4.3. Viljavuustutkimus

Viljelijän on tehtävä viljelysuunnittelua ja seurantaa varten viljavuustutkimukset viljelyssä olevista pelloista ja sellaisista pysyvää nurmea olevista lohkoista, jotka ovat maankäyttömuodoltaan peltoa. Viljelemättömistä lohkoista ja kesannoista sekä muista viljelyyn otettavista ja viljelijän hallintaan tulevista lohkoista on otettava näytteet sen kasvukauden aikana, jona satokasvin viljely aloitetaan. Näyte on kuitenkin otettava aina, kun lohkolle ilmoitettua kasvia on lannoitettu. Viljelijän hallintaan tulevista lohkoista voidaan käyttää myös voimassa olevaa, aiemman haltijan tekemää viljavuustutkimusta, jos se on käytettävissä.

Satokasvilla viljelemättömät lohkot	Vaaditaanko viljavuustutkimus (kyllä/ei)
vanha viherkesanto	ei
keväällä perustettava viherkesanto	jos lannoitetaan
sänkikesanto	ei
avokesanto	ei
kesantolohko, jolle kylvetään syysvilja	kasvukauden loppuun mennessä
luonnonhoitopelto nurmi, jossa vanha kasvusto	ei
keväällä kylvettävä luonnonhoitopeltonurmi	jos lannoitetaan
monimuotoisuuspellot (riista, maisema, niitty, lintu)	jos lannoitetaan
keväällä perustettava viherlannoitusnurmi	jos lannoitetaan
viherlannoitusnurmi, aiemmin perustettu	ei
suojavyöhyke	ei
monivuotinen ympäristönurmi	kyllä
saneerauskasvi	kyllä

Astia- ja viljelyssä olevasta alasta ei tarvitse teettää viljavuustutkimus

Uusi viljavuustutkimus on tehtävä, kun edellisestä analyysistä on kulunut 5 vuotta paitsi linjanäytteenotossa, jossa näytteet on otettava joka kolmas vuosi. **Uuden viljavuustutkimuksen tuloksen on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa.** Aiemmin ympäristötukijärjestelmään sitoutuneen maatilán viljavuustutkimusten on oltava ympäristökorvausjärjestelmän ehtojen mukaiset sen jälkeen, kun edellisestä analyysistä on kulunut 5 vuotta. Viljelijällä, joka antaa ympäristösitoumuksen, eikä hän ole aiemmin ollut sitoutuneena ympäristötukijärjestelmässä, on oltava ehdot täyttävä viljavuustutkimus ensimmäisen sitoumusvuoden loppuun mennessä.

Jos lohkoista ei ole vielä viljavuustutkimusta, lannoituksessa käytetään tyypelle taulukossa 1,3 ja 4 tarkoitettuja runsasmultaisten maiden arvoja ja fosforille taulukossa 5 ja 7 tarkoitettuja hyvän viljavuusluokan arvoja. Jos peruslohkolta on otettu useampia maanäytteitä kuin vähimmäisnäytteenottiheys edellyttäisi, lannoituksen perusteena on käytettävä uusimpia maanäytteitä.

Viljavuustutkimuksen on oltava vähintään perustutkimus, jossa on määritetty maalaji, multavuus, happamuus, johtokyky, vaihtuva kalsium, helppoliukoinen fosfori, vaihtuva kalium ja vaihtuva magnesium. Analyysituloksista on käytävä ilmi analyysipäivämäärä tai päivämäärä, jolloin näyte on toimitettu analysoitavaksi. Tutkimus on teetettävä laboratoriossa, joka on erikoistunut maa-analyysien tekemiseen. Näytteisiin on liitettävä lohkotunnukset.

Viljavuustutkimuksen näytetiheys määräytyy peruslohkon koon eikä kasvulohkon koon mukaan. Viljavuustutkimukseen sisältyviä näytteitä on otettava vähintään 1 näyte peruslohkoa kohti, jos peruslohko on yli 0,5 ha. Jos peruslohko on suurempi kuin 5 ha, on otettava 1 näyte jokaista alkavaa 5 ha kohti. Peruslohkoilla, jotka ovat 0,5 ha tai tätä pienempiä, voi käyttää samaa viljavuusnäytettä kuin viereisellä loholla. Viereisellä perusloholla tarkoitetaan peruslohkoa, jolla on yhteistä rajaviivaa peruslohkon kanssa tai peruslohkoja erottaa tie tai oja. Yksittäisiltä peruslohkoilta, jotka ovat 0,5 ha tai tätä pienempiä on otettava näyte tai käytettävä typpilannoituksessa taulukossa 1,3 ja 4 tarkoitettuja runsasmultaisten maiden arvoja ja fosforilannoituksessa taulukossa 5 ja 7 tarkoitettuja hyvän viljavuusluokan mukaisia arvoja. Linjanäytteenotossa näytteenoton tiheydeksi riittää 1 näyte jokaista alkavaa 10 ha:a kohti.

Kunkin viljavuustutkimukseen sisältyvän näytteen on koostuttava vähintään seitsemästä osanäytteestä. Näytteiden on edustettava tasaisesti koko lohkoa. Näytteet on otettava koko muokkauskerroksen syvyydeltä.

Viljavuustutkimusten tulokset on säilytettävä maatilalla.

4.4. Peltomaan laatutesti

Viljelijän on tehtävä peltomaan laatutesti kerran sitoumuskauden aikana viimeistään 3. sitoumusvuoden loppuun mennessä. Laatutesti on tehtävä kaikista yli 0,5 ha peruslohkoista. Jos kaikki peruslohkot ovat tätä pienempiä, viljelijän on tehtävä laatutesti yhdestä valitsemastaan peruslohkosta.

Viljelijän ei tarvitse toimittaa peltomaan laatutestiä, jos hänelle on siirretty sitoumus ja sitoumuksen peruslohkojen edellinen haltija on toimittanut kuntaan peruslohkoista peltomaan laatutestin. Jos peruslohkoista ei ole toimitettu kuntaan peltomaan laatutestiä ja peltojen hallinta on siirretty vuonna 2019, viljelijän on toimitettava se 30.4.2020 mennessä.

Peltomaan laatutesti on tehtävä Vipu-palvelussa tai se on tehtävä täyttämällä peltomaan laatutestin Ruokaviraston hyväksymä lomake 480 tai vastaavat tiedot sisältävä asiakirja.

4.5. Lohkokohtaiset muistiinpanot

Viljelijän on merkittävä lohkokohtaisiin muistiinpanoihin lohkon perustiedot ja tiedot vuosittaisista viljelytoimenpiteistä sitoumuskauden alusta lähtien. Lohkon perustietoihin on merkittävä tietoja lohkon sijainnista ja maalajista sekä kalkituksesta, pientareista, suojakaistoista, monimuotoisuuskaistoista, kastelusta, salaojituksista, valtaojien kaivuusta ja muista toteutetuista ympäristöhoitotoimenpiteistä sekä muista vastaavista tiedoista. Eri lähteistä koottavat tiedot voidaan säilyttää ja tallentaa erikseen omina asiakirjoina tai karttoina.

Lohkokohtaisiin muistiinpanoihin on merkittävä vuosittaisista viljelytoimenpiteistä seuraavat tiedot:

- lohkon tunnus ja pinta-ala
- lohkon muokauspäivä ja -tapa
- kylvö- tai istutuspäivä
- kasvilaji ja siemen- tai taimimäärä
- lannoituspäivä tai -päivät
- väkilannoitteiden ja orgaanisten lannoitteiden lajit ja määrät
- fosforin ja typen määrä, tarvittaessa merkintä fosforintasauksen alkamisesta ja tasausvuodesta;
- kasvinsuojeluaineen täydellinen nimi, käyttömäärä, ajankohta, käyttökohde (eli viljelykasvi ja pinta-ala, jolle ainetta on käytetty), havaitut taudit ja tuholaiset, syy kasvinsuojeluaineiden käyttöön (eli oletko tehnyt päätöksen torjunnasta rikkakasvien, kasvitautien, kasvitaudeille otollisten olosuhteiden, havaitun tautitilanteen tai tuhoeläinten takia tai oletko käyttänyt kasvunsäädettä havaitun laon-torjuntatarpeen takia. Voit myös luetella torjuntapäätökseen johtaneet havaitut rikkakasvit, tuhoeläimet tai kasvitaudit), sekä muut toteutetut kasvinsuojelutoimenpiteet
- laidunnus, sadonkorjuun tai niiton päivämäärä sekä satotaso tarpeellisine perusteluineen
- valitun lohkokohtaisen toimenpiteen ja ympäristösopimuksen ehdoissa edellytetyt asiat.

Taimitarhaviljelyssä lohkokohtaiset muistiinpanot on tehtävä kasviryhmittäin. Kasviryhmiä ovat puut, pensaat ja perennat.

Lohkokohtaisiin muistiinpanoihin liittyvät asiakirjat on säilytettävä maatilalla.

4.6. Suojakaista

Jos peruslohko rajoittuu vesistöön, lohkon vesistön puoleisella reunalla on oltava keskimäärin vähintään 3 m leveä suojakaista. Suojakaista voi olla enintään 10 m leveä. Suojakaistan tarvetta arvioitaessa apuna käytetään Suomen ympäristökeskuksen tuottamaa ja ylläpitämää uomaverkostoa, jossa on perusteena 10 km² valuma-alueen koko.

Uomaverkosto löytyy Vipu- palvelusta. Uomaverkostosta voi lähettää palautetta osoitteeseen vipu.uomat@ymparisto.fi.

Peruslohko ei rajoitu vesistöön, jos

- 1) pellon ja vesistön välillä on metsää, pensaikkoa, tonttimaata, tiealuetta, jouto- tai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle;
- 2) pelto sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumppaamalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Suojakaistan on oltava monivuotisen nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä. Suojakaistaa ei saa muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvinsuojeluaineilla. Kasvuston hävittäminen ja uusiminen ovat poikkeuksellisesti sallittuja vaikeissa rikkakasvitapauksissa kasvinsuojeluaineen käyttörajoitusten mukaisesti pesäketorjuntana. Vaikealla rikkakasvitilanteella tarkoitetaan tuulen mukana tai muuten helposti muille lohkoille leviävien rikkakasvien laajamittaista esiintymistä, puuvartisten kasvien tai pensaiden taimettumista lohkolle, haitallisten vieraslajikasvien esiintymistä tai muuta vastaavaa tilannetta.

Jos suojakaistan kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu talven aikana, rikkakasvien pesäketorjuntaa tehtäessä, ojien kunnostustyön tai valtaojien perkauksen yhteydessä tai muulla vastaavalla tavalla, uusi nurmikasvillisuus on kylvettävä suojakaistalle heti olosuhteiden salliessa. Suojakaistalla tehtävistä toimenpiteistä on merkittävä tieto lohko kohtaisesti muistiinpanoihin. Suojakaistalta voidaan korjata sato ja sitä voidaan hoitaa laiduntamalla.

Monimuotoisuuskaista

Peruslohkon muille kuin vesistöihin rajoittuville reunoille voidaan perustaa luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi keskimäärin enintään 3 metriä leveä viljelykasvin pinta-alaan sisältyvä monimuotoisuuskaista.

Monimuotoisuuskaista voidaan perustaa nurmi-, heinä-, niitty-, riista- tai maisemakasvien siemenillä kylväen. Monimuotoisuuskaistalla voi myös kasvaa samaa viljelykasvia kuin lohkon muulla osalla, mutta tällöin monimuotoisuuskaistaa hoidetaan jättämällä keskimäärin enintään 3 m leveä kaista lohkon reunalla tai reunoilla korjaamatta. Monimuotoisuuskaistaa on hoidettava samalla tavalla kuin edellä mainittua suojakaistaa.

4.7. Koulutuspäivävaatimus

Viljelijän on osallistuttava paikallisen yhteistoiminta-alueen maaseutuelinkeinoviranomaisen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja sidosryhmien yhteistyössä järjestämään yhden päivän koulutukseen ympäristökorvausjärjestelmään liittyvistä asioista. Koulutusvaatimuksen voi suorittaa myös itsenäisesti sähköisesti toteutettuna tenttinä. Koulutukseen on osallistuttava kerran ohjelmakauden 2014 - 2020 aikana joko ennen sitoumuskauden alkua tai kahden ensimmäisen sitoumusvuoden aikana (v. 2015 sitoutuneet 30.4.2017 mennessä). Tenttiin pääsee kirjautumaan Vipu-palvelun etusivulta.

Viljelijän, jolle on siirretty peltojen hallinta v. 2019 ja jonka perusteella sitoumus siirretään, tulee suorittaa koulutuspäivävaatimus 30.4.2020 mennessä. Jos peltojen hallinta on siirretty vuonna 2020, koulutusvaatimusta ei tarvitse enää suorittaa.

4.8. Lannoitus

4.8.1. Typpilannoitus

Typpilannoitus on toteutettava lohko kohtaisesti kasvin, maan multavuuden ja satotason perusteella.

Käytettyihin ravinneainemääriin on laskettava mukaan sekä epäorgaanisten että orgaanisten lannoitevalmisteiden ja kotieläinten lannan sisältämät ravinteet sekä muiden pelloille levitettävien aineiden ravinteet, jos ne on ilmoitettu lannoitevalmisteen tuoteselosteessa. Lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden sisältämä liukoinen typpi otetaan kokonaan huomioon.

Kotieläinten tuottaman lannan ravinteet on otettava huomioon eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) mukaisesti (taulukko A). Lannan ravinnelaskennassa tulee käyttää lantalajeittain taulukkoarvoja (taulukko A) tai lanta-analyysin arvoja.

Maatilalla voidaan käyttää typpeä enintään taulukoissa 1-4 esitetyt määrät. Marja- ja hedelmäkasvien suurin sallittu typpilannoitus voidaan antaa täydentävien ehtojen määrittelemän typpitason mukaisesti (https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/oppaat-ja-esitteet/taydentavien_ehtojen_oppaan_taulukot_2020.pdf). Typpilannoitusmääriä voidaan lisätä rajoitetusti saavutetun satotason perusteella. Saavutettu satotaso määritetään jakamalla koko maatilalta saatu kyseisen viljelykasvin sato niille lohkoille, joilla kyseistä kasvia on viljelty, tai osoittamalla muulla tavalla, että satomäärä on saatu kyseiseltä lohkolta. Jos viljelijä käyttää enemmän typpilannoitusta kuin taulukossa 1 on säädetty, lannoitusmäärän perusteena olevan satotason on oltava sellainen, että se on saatu lohkolta jonain viidestä aiemmasta satovuodesta. Saavutetun korkeamman satotason perusteella on mahdollista käyttää viljojen ja öljykasvien viljelyssä taulukon 1 mukaisten typpimäärien lisäksi taulukon 2 mukaista lisätyppimäärää. Jos lohkolta on saavutettu jollain kasvulla taulukon 2 mukaiseen lisäykseen oikeutava satotaso, vastaavaa satotasokorjausta voidaan käyttää myös muilla taulukon 2 mukaisilla kasveilla.

Satotasokorjausta voidaan soveltaa portaattomasti. Syyskylvöisillä kasveilla satotasokorjauksen mukaista lisätyyppeä ei saa antaa kylvövuoden syksyllä.

Jos yksivuotisilla puutarhakasveilla käytetään kerääjäkasvia, typpilannoitusta voidaan lisätä 20 kg/ha. Kerääjäkasvi on tällöin kylvettävä viimeistään 15.8. Edellä mainittua typpilannoituksen lisäämismahdollisuutta ei ole kerä- ja ruusukaalin, palkokasvien ja purjon eikä kerä- ja lehtisalaattien viljelyssä silloin, kun niistä kasvatetaan kaksi satoa.

Avokesantoa, sänkikesantoa ja yksivuotista viherkesantoa ei saa lannoittaa. Jos kesannolle perustetaan 15.7. syysvilja- tai muu vastaava kasvusto tai ekologisella alalla ((EU) N:o 1307/2013 46 artikla) viljellään satokasvia, lohkoa voidaan lannoittaa taulukoiden 1 ja 3 mukaisesti.

4.8.2. Fosforilannoitus

Fosforilannoitus on toteutettava lohkoakohtaisesti kasvin, maan viljavuuden ja satotason perusteella.

Käytettyihin ravinnemääriin on laskettava mukaan sekä epäorgaanisten että orgaanisten lannoitevalmisteiden ja kotieläinten lannan sisältämät ravinteet sekä muiden pelloille levitettävien aineiden ravinteet, jos ne on ilmoitettu lannoitevalmisteen tuoteselosteessa ja ravinteissa levitetään fosforia enemmän kuin kilo hehtaarille vuodessa. Mukaan ei lasketa fosforin pidättämiseen tarkoitetuissa kemiallisissa aineissa (kipsi tai rakennekalkki) levitettävää fosforia. Lannoituksessa huomioidaan kokonaisfosfori.

Lannan ja perunan solunesteen sisältämästä kokonaisfosforista otetaan huomioon 100 %. Turkiseläinten lannan kokonaisfosforista, lihaluujauhon ja elintarviketeollisuuden ruokajätteen kokonaisfosforista sekä käsitellyn sakokaivolietteen ja puhdistamolietteen kokonaisfosforista otetaan huomioon 60 %. Tuhkan kokonaisfosforista otetaan huomioon 40 %. Edellä mainittuja kokonaisfosforin laskentasääntöjä sovelletaan orgaanisiin lannoitevalmisteihin siten, että orgaanisen lannoitevalmisteen sisältämä fosfori otetaan huomioon siitä lannoitevalmisteen sisältämästä raaka-aineesta, jota lannoitevalmisteessa on eniten. Esim. jos käyttämässäsi lannoitevalmisteessa on 73% lantaa ja 27% puhdistamo- tai sakokaivolietettä, niin lannoitevalmisteen kokonaisfosforista huomioidaan 100%.

Kotieläinten tuottaman lannan ravinteet on otettava huomioon eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) mukaisesti (taulukko A). Lannan ravinnelaskennassa tulee käyttää lantalajeittain taulukkoarvoja (taulukko A) tai lanta-analyysin arvoja.

Maatilalla on käytettävä fosforia enintään taulukossa 5 ja 6 esitetty määrä. Taulukon 5 lantapoikkeuksessa mainittuja fosforimääriä on sallittua käyttää silloin, kun fosforilannoituksessa käytetään pelkästään kotieläinten lantaa. Lantapoikkeukseen saa soveltaa fosforin tasausta mutta ei satotasokorjauksia.

Marjojen astiataimille fosforilannoituksen yläraja on 490g/m³

Jos maatilan lohkolla, jolla viljellään vilja-, öljy- tai palkokasveja, käytetään fosforilannoitteena pelkästään kotieläinten lantaa, sitä voidaan käyttää taulukossa 5 tarkoitetun lantapoikkeuksen mukaisesti viljavuusluokissa tyydyttävä ja hyvä. Jos monivuotisen nurmikasvin lohkolla käytetään fosforilannoitteena pelkästään kotieläinten tuottamaa lantaa, sitä saa käyttää vuosittain taulukossa 5 kohdan tarkoitetun lantapoikkeuksen mukaisesti viljavuusluokissa välttävä, tyydyttävä ja hyvä. Lantapoikkeusta ei saa käyttää 25 metriä lähempänä vesistöä.

Jos saavutettu satotaso on viljoilla korkeampi kuin 4000 kg/ha vuodessa, rukiilla enemmän kuin 3000 kg/ha vuodessa ja öljykasveilla enemmän kuin 1750 kg/ha vuodessa, taulukossa 5 esitettyihin lukumääriin voi taulukon 6 mukaisesti lisätä 3 tai 6 kg fosforia. Satotasokorjausta voi soveltaa portaattomasti. Jos taulukossa 5 ei ole fosforilannoitukselle lukuarvoa, satotasokorjausta ei voi käyttää.

Avokesantoa, sänkikesantoa ja yksivuotista viherkesantoa ei saa lannoittaa. Jos kesannolle perustetaan 15.7. jälkeen syysvilja- tai muu vastaava kasvusto tai ekologisella alalla ((EU) N:o 1307/2013 46 artikla) viljellään satokasvia, lohkoa voidaan lannoittaa taulukon 5 mukaisesti.

Yli 5 ha:n suuruisilla lohkoilla lannoituksen on perustuttava kahteen tai useampaan maanäytteeseen. Viljelijä voi suunnitella ja toteuttaa lannoituksen joko maanäytteitä edustavien lannoituslohkojen mukaisesti tai laskea lannoituksen käyttäen sallittujen enimmäismäärien keskiarvoa tai painotettua keskiarvoa. Fosforilannoitusta ei voida laskea keskiarvona koko lohkolle, jos jonkin maanäytteen fosforin viljavuusluokka on niin korkea, että fosforilannoitusta ei voida lainkaan antaa viljeltävälle kasville.

Jos sato jää korjaamatta, peltoon levitetty fosfori on huomioitava seuraavana vuonna täysimääräisesti lannoituksessa.

Fosforintasaus

Fosforilannoituksessa voidaan käyttää enintään 5 vuoden fosforin tasausta. Fosforintasauksen laskeminen on aloitettava silloin, kun kasvulohkolle levitetty fosforimäärä ylittää ensimmäisen kerran sallitun vuosittaisen määrän. Tasauksen voi aloittaa myös fosforimäärän alittaessa sallitun vuosittaisen määrän. Tasausjakson alkaminen ja päättyminen on kirjattava lohko-kohtaisesti muistiinpanoihin.

Fosforintasaus on tehtävä kasvulohko-kohtaisesti. Jos peruslohkolla olevien kasvulohkojen sijoittelu muuttuu tasauskauden aikana, fosforintasauksista on seurattava peruslohkotasolla. Vuotuinen peruslohkon kuluttama fosforimäärä lasketaan tällöin kertomalla kunkin kasvulohkon kasville käytetty fosforimäärä hehtaaria kohden kyseisen kasvulohkon pinta-alalla ja laskemalla nämä summat yhteen. Kyseisille kasveille sallittu enimmäisfosforimäärä peruslohkolle lasketaan vastaavalla tavalla. Fosforintasauksen seurannassa käytetään sallitun enimmäisfosforimäärän ja käytetyn fosforimäärän erotusta. Jos lohko on fosforintasausaikana viljelemättä, lohkolta ei katsota kyseisenä vuonna tai vuosina kuluvan fosforia lainkaan.

Taulukko A. Lannan sisältämien ravinteiden taulukkoarvot

LANTALAJI	Kokonaisfosfori kg/m ³	Liukoinen typpi kg/m ³	Kokokonaistyppi kg/m ³
Naudan kuivikelanta	1,0	1,1	4,0
Naudan lietelanta	0,5	1,7	2,9
Naudan virtsa	0,1	1,5	2,5
Sian kuivikelanta	2,8	1,2	4,6
Sian lietelanta	0,8	2,2	3,4
Sian virtsa	0,2	1,3	2,0
Lampaan ja vuohen kuivikelanta	1,3	1,0	4,9
Hevoson kuivikelanta	0,5	0,4	2,6
Kanan kuivikelanta	5,6	4,2	9,4
Broilerin kuivikelanta	3,6	2,7	8,7
Kalkkunan kuivikelanta	4,4	3,2	8,0
Ketun kuivikelanta	12,7	1,4	6,5
Minkin kuivikelanta	12,1	0,9	5,2

5. Lohkokohtaiset toimenpiteet

Vuonna 2015 ympäristösitoumuksen antanut viljelijä on voinut sitoumuskauden ajaksi valita korvauskelpoiselle alalle seuraavia lohko-kohtaisia toimenpiteitä:

- 1) lietelannan sijoittaminen peltoon
- 2) ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen
- 3) valumavesien hallinta:
  - a) säätösalaojitus
  - b) säätökastelu tai kuivatusvesien kierrätys
- 4) ympäristöhoitonurmet
  - a) suojavyöhykkeet
  - b) monivuotiset ympäristönurmet
  - c) luonnonhoitopeltonurmet
- 5) orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla
- 6) peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys
- 7) peltoluonnon monimuotoisuus
  - a) viherlannoitusnurmet
  - b) kerääjäkasvit
  - c) monimuotoisuuspellot
  - d) saneerauskasvit
- 8) puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu.

Lohkokohtaisten toimenpiteiden vaihtamisesta on kerrottu myöhemmin.

Toimenpiteiden ilmoittamiseen liittyen: Kaikissa lohkojen hallinnanmuutoksissa seuraava viljelijä ei ole vastuussa edellisen viljelijän ilmoituksista. Seuraava viljelijä voi ilmoittaa siirtyvillä peruslohkoilla edellisen viljelijän ilmoittamia toimenpiteitä, esim. valumavesien hallinta, mutta hänen ei ole pakko tehdä niin.

5.1. Lietelannan sijoittaminen peltoon

Toimenpiteen voi valita ensimmäisenä sitoumusvuonna. Toimenpiteeseen ei tarvitse ilmoittaa aloja jokaisena sitoumusvuotena.

Lietelanta, virtsa, lietalannasta erotettu nestejäte tai nestemäinen orgaaninen lannoitevalmiste (liite 6) on levitettävä lohkolle sijoittavilla tai multaavilla laitteilla. Ainetta on levitettävä vähintään 20 m³/ha vuodessa. Toimenpidettä ei tarvitse toteuttaa jokaisena sitoumusvuotena.

Lietelanta, virtsa ja vastaavat aineet on levitettävä laitteella, joka leikkaa lohkon pintaan viillon ja valuttaa tai ruiskuttaa lietalannan tai virtsan viiltoon. Hyväksyttävää on myös käyttää multaavaa laitetta, joka on kytketty aineita levittävään yksikköön. Merkitse lannoitteen levitysmäärä ja ala lohkokohtaisiin muistiinpanoihin. Levitettyjen aineiden sisältämät typpi- ja fosforimäärät on oltava ympäristösitoumuksen lannoitusrajoitusten mukaiset ja ne on merkittävä lohkomuistiinpanoihin.

Säilytä lanta-analyysi ja orgaanisen lannoitevalmisteen ravinnesisältöä osoittava tuoteseloste tilalla.

Osoita tilasi ulkopuolelta tulevan lannan hankinta ja määrä luovutussopimuksen (esim. lomake 465L), maksukuitin tai rahti- tai kuormakirjan avulla syksyn ilmoituksen liitteenä. Jos käytät toimenpiteessä pelkästään tilalle vastaanotettua lantaa tai lannoitetta, ilmoita syysilmoituksella korkeintaan se määrä, jonka olet ilmoittanut vastaanottaneesi syysilmoituksen luovutussopimuksella tai muulla liitteellä. Varmista myös se, että lohkokirjanpitosi vastaa syysilmoituksen ja liitelomakkeen tietoja.

Toimenpidettä voidaan toteuttaa lohkolla tai lohkon osalla, jolla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levitys on sallittu. Lue lannoitusrajoituksista lisää täydentävien ehtojen oppaasta <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/hakuoppaat/#taydentavatehdot>.

Lohkot, joilla toimenpidettä toteutetaan, tulee ilmoittaa syysilmoituksella kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle vuosittain, vuonna 2020 viimeistään 30.10. Osoita tilasi ulkopuolelta tulevan lannan ja lannoitevalmisteen hankinta ja määrä luovutussopimuksen (esim. lomake 465L), maksukuitin tai rahti- tai kuormakirjan avulla syksyn ilmoituksen liitteenä. Jos käytät toimenpiteessä pelkästään tilalle vastaanotettua lantaa tai lannoitetta, ilmoita syysilmoituksella korkeintaan se määrä, jonka olet ilmoittanut vastaanottaneesi syysilmoituksen luovutussopimuksella tai muulla liitteellä. Varmista myös se, että lohkokirjanpitosi tiedot eivät ole ristiriitaiset luovutussopimuksen ja syysilmoituksen tietojen kanssa.

Huom. Luonnonmukaisessa tuotannossa ei voida maksaa korvausta sellaisten lannoitevalmisteiden levittämisestä, jotka ovat luomussa kiellettyjä.

Lietelannan sijoittamisesta peltoon maksetaan ympäristökorvausta enintään 60 prosentista ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.

5.2. Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen

Toimenpiteen voi valita ensimmäisenä sitoumusvuonna. Toimenpiteeseen ei tarvitse ilmoittaa aloja jokaisena sitoumusvuotena.

Lohkolle on lisättävä ravinnepitoista orgaanista materiaalia, jonka orgaanisen aineksen kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 %. Käytettävien materiaalien on oltava lannoitevalmistelain (539/2006) mukaisia orgaanisia lannoitteita, maanparannusaineita tai kasvualustoja (liite 7), toiselta maatilalta hyötykäyttöön hankittua kuivalantaa tai lannasta erotettua kuivajaetta. Viljelijän tai sellaisen yhteisömuotoisen yrityksen, jossa viljelijä on osakkaana, hallinnassa olevalta maatilalta peräisin oleva lanta, turve, olki, niittojäte tai vastaava aine eivät oikeuta korvaukseen. Lisättävän määrän on oltava vähintään 15 m³/ha vuodessa. Maatila ei voi samanaikaisesti sekä luovuttaa että vastaanottaa orgaanista materiaalia.

Levitettävän orgaanisen aineksen tyyppi ja levitysmäärä on merkittävä lohkoittain lohkoikohtaisiin muistiinpanoihin. Viljelijän on kyettävä osoittamaan maatilalan ulkopuolelta tulevan materiaalin hankinta ja määrä luovutussopimuksen, maksukuitin tai rahti- tai kuormakirjan avulla. Levitettyjen orgaanisten materiaalien sisältämät typpi- ja fosforimäärät on otettava huomioon ympäristökorvauksen lannoitusrajoitusten typpi- ja fosforimääriin ja ne on merkittävä lohkoikohtaisiin muistiinpanoihin. Säilytä lanta-analyysi ja/tai toimenpiteessä käyttämäsi orgaanisen lannoitteen, maanparannusaineen tai kasvualustan ravinnesisältöä osoittava tuoteseloste tilalla. Ilmoita syysilmoituksella lantaa tai lannoitetta korkeintaan se määrä, jonka olet ilmoittanut vastaanottaneesi luovutussopimuksella tai muulla liitteellä. Varmista myös se, että lohkokirjanpitosi tiedot eivät ole ristiriitaiset luovutussopimuksen ja syysilmoituksen tietojen kanssa.

Toimenpidettä voidaan toteuttaa lohkolla tai lohkon osalla, jolla lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levitys on sallittu. Lue lannoitusrajoituksista lisää täydentävien ehtojen oppaasta <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/hakuoppaat/#taydentavatehdot>

Lohkot, joilla toimenpidettä toteutetaan, tulee ilmoittaa syysilmoituksella kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle vuosittain, vuonna 2020 viimeistään 30.10.

Huom. Luonnonmukaisessa tuotannossa ei voida maksaa korvausta sellaisten lannoitevalmisteiden levittämisestä, jotka ovat luomussa kiellettyjä.

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättämisestä maksetaan ympäristökorvausta enintään 60 prosentista ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.

5.3. Valumavesien hallinta

Toimenpiteen on voinut valita ensimmäisenä sitoumusvuonna (v. 2015). Toimenpidettä tulee toteuttaa lohkolla jokaisena sitoumusvuonna siitä lähtien, kun lohkolle ilmoitetaan säätösalaajitus tai säätökastelu/kuivatusvesien kierrätys. Toimenpiteeseen on voinut ilmoittaa uutta alaa vain v. 2015 ja v. 2016.

Lohkon hallinnan vaihtuessa seuraava viljelijä voi ilmoittaa valumavesialan omalla sitoumuksellaan, mutta toimenpiteen noudattamisesta lohkolla voi myös luopua. Jatkaessaan toimenpidettä, lohko on ilmoitettava tilan omaan toimenpiteeseen Vipu-palvelussa tai lomakkeella 463.

Ilmoitettujen alojen osalta toimenpidettä on toteutettava sitoumuskauden päättymiseen saakka.

Valumavesien hallintaa koskevan toimenpiteen toteuttaminen edellyttää, että korvauskelpoiselle lohkolle on rakennettu säätösalaajitus, säätökastelu tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä. Toimenpidettä voidaan toteuttaa koko maassa, jos lohkolla on ollut voimassa erityistukisopimus valumavesien käsittelystä.

Jos lohkoa ei ole koskenut edellisessä kappaleessa tarkoitettu maatalouden ympäristötuen erityistukisopimus, toimenpidettä voidaan toteuttaa vain lohkolla, jonka on analyysin perusteella todettu olevan maalajiltaan turve- tai multamaata tai hapanta sulfaattimaata. Toimenpidettä voidaan toteuttaa hapanta sulfaattimaata olevalla korvauskelpoisella lohkolla vain, jos se sijaitsee Sirppujoen valuma-alueella, Liminganlahteen laskevien jokien valuma-alueilla ja näiden valuma-alueiden välisellä alueella (liite 5, kohdentamisalue I).

Lohko sijaitsee happamalla sulfaattimaalla, jos lohkolta 0,5 – 1,5 m syvyydeltä otetusta näytteestä laboratoriossa ilman inkubaatiota määritetty pH on alle 4,5 tai korkeintaan 16 viikon inkubaation jälkeen mitattu pH on alle 4,0.

Happamat sulfaattimaat on todettava laboratorion tekemän maa-analyysin perusteella. Turve- ja multamaat on todettava viljavuustutkimuksen perusteella. Näytteenotossa on noudatettava viljavuustutkimuksesta säädettyä näytteenottotiheyttä. Korvauksen hakijan on toimitettava viljavuustutkimus tai analyysitulokset kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 30.9. sen kasvukauden aikana, jolloin hakija ensimmäisen kerran hakee ympäristökorvausta valumavesien hallinnasta. Jos Geologian tutkimuskeskus on ottanut lohkolta näytteen ja todennut sen perusteella lohkon happamaksi sulfaattimaaksi, erillistä näytteen analysointia ei tarvita.

Toimenpiteeseen ilmoitetuista alueista on tullut toimittaa ojustokartta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 30.9. mennessä ilmoittamisvuonna (2015 tai 2016).

Toimenpiteeseen ilmoitetut alueet ilmoitetaan Vipu-palvelussa tai lomakkeella 463. Uutta alaa ei voi hakea valumavesien hallinta -toimenpiteeseen enää vuoden 2016 jälkeen.

5.3.1. Säättösalaojitus

Säättösalaojitetulla loholla vedenpinnan säätöä on toteutettava nostamalla tai laskemalla padotuskorkeutta kokoojaojaan asennetuissa säätökaivoissa tai muilla padotuslaitteilla.

Säättösalaojituksen hoitotoimenpiteisiin kuuluvaa padotusta on hoidettava sää- ja kasvuolosuhteiden ja viljelytoimenpiteiden mukaan. Padotuksessa on otettava huomioon kylvö- ja korjuukoneiden vaatima maan kantavuus, kevätkosteuden varastoiminen peltoon, kasvien vesitaloudesta huolehtiminen sekä varastotilavuuden lisääminen ennen rankkasateita ja syyssateita. Talvella on käytettävä pientä padotusta. Viljelijän on säädettävä padotuskorkeutta ja mahdollista kasteluveden käyttöä asianmukaisesti ja huolehdittava laitteiden kunnosta.

Säädön toteutuksesta on pidettävä kirjaa, johon on merkittävä säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteet. Tiedot voidaan merkitä myös lohko kohtaisiin muistiinpanoihin.

5.3.2. Säättökastelu tai kuivatusvesien kierrätys

Säättökastelussa peltoalueen vesitaloutta on säädeltävä kokonaisvaltaisesti salaojajastojen kautta tapahtuvan kastelun ja säädetyin kuivatuksen avulla. Kuivatusvesien kierrätyksessä peltoalueelta kertyvät valumavedet on varastoitava kevätvalunnan ja rankkasateiden aikana erilliseen altaaseen, josta ne kuivana kautena johdetaan kasteluvetenä takaisin pellolle.

Säättökastelun tai kuivatusvesien kierrätyksen hoitotoimenpiteenä ojastoihin on johdettava kasteluvettä luonnonvesistä pumpaamalla tai painovoimaisesti johtamalla. Kasteluvesi voidaan johtaa salaojajastoon joko ojaston ylä- tai alapäästä. Vesi on padottava säätökaivojen tai muiden padotuslaitteiden avulla alueen salaojajastoihin, joista se imeytyy maaperään. Kasteluveden johtamisessa alueelle on otettava huomioon sää- ja kasvuolosuhteet sekä viljelytoimenpiteet. Kuivatusvesien kierrätyksessä lisäveden hankintapaikasta tai erillisestä varastoaltaasta peräisin oleva vesi on johdettava peltoalueelle säättökastelujärjestelmän avulla sää- ja kasvuolosuhteet sekä viljelytoimenpiteet.

Säädön toteutuksesta on pidettävä kirjaa, johon on merkittävä säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteet. Tiedot voidaan merkitä myös lohko kohtaisiin muistiinpanoihin.

5.4. Ympäristönhoitonurmet

Toimenpiteen voi valita ensimmäisenä sitomusvuonna (v. 2015). Toimenpiteeseen ei tarvitse ilmoittaa joka sitomusvuosi lohkoja (suojavyöhykkeet, monivuotinen ympäristönurmi tai luonnonhoitopeltonurmi), muutoin kuin määritettyjen ehtojen puitteissa. Ympäristönhoitonurmia ei voi ilmoittaa pysyvän nurmen alalle.

Ympäristönhoitonurmien toimenpiteessä viljelijän on perustettava ja ylläpidettävä sitomusalalla monivuotinen nurmikasvusto. Toimenpide voi koskea joko suojavyöhykettä, monivuotista ympäristönurmea tai

luonnonhoitopeltonurmea. Ympäristönhoitonurmea ei voi perustaa pysyvän nurmen alalle. Toimenpide voi kattaa koko peruslohkon, vaikka vain osalla lohkoista olisi peruste toimenpiteen toteuttamiselle.

5.4.1. Suojavyöhykkeet

Ilmoita edellisenä vuonna suojavyöhykkeenä ilmoittamasi ala samoin v. 2020. Muussa tapauksessa suojavyöhykkeelle maksettu korvaus peritään takaisin. Tämä ei koske tapauksia, joissa peruslohkon hallinta on muuttunut, tai tapauksia, joissa ympäristönhoitonurmet- toimenpiteestä on luovuttu Jos ilmoitat kokonaan uutta suojavyöhykealaa, ala muutetaan kunnassa viherkesannoksi alempana mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta.

Suojavyöhykkeet voidaan perustaa lohkoille, jotka sijaitsevat Natura-alueella, pohjavesialueella, vesistöjen (määritelmä ”suojakaista”- kappaleessa) tai valtaojien (valtaoja on kaivettu avouoma, jonka tarkoituksena on kerätä kuivatusalueen piiri-, sarka- ja salaojista tulevat vedet sekä yläpuoliselta valuma-alueelta tulevat vedet ja johtaa ne pois kuivatusalueelta) varsilla tai jotka rajautuvat ympäristösopimuksella hoidettavaan kosteikkoon. Liitteessä 5 tarkoitetuilla kuntien saaristoalueilla suojavyöhykkeen voi perustaa kaikille ympäristösitoumuksessa korvauskelpoisille lohkoille. Suojavyöhykkeen on oltava yli 3 m leveä. Suojavyöhykkeellä on oltava monivuotinen, lannoittamaton ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemätön nurmi.

Suojavyöhykkeitä voidaan ilmoittaa vain ensimmäisenä sitoumusvuonna ja ne on säilytettävä kasvulohkolla sitoumuskauden loppuun asti.

Ympäristönhoitonurmien lohko-kohtaisessa toimenpiteessä suojavyöhykkeen kasvusto voidaan perustaa käyttämällä valmiita nurmi- ja heinäkasvien siemenseoksia, eikä aluetta saa perustamisen jälkeen muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvinsuojeluaineella. Kasvuston perustamisen yhteydessä vähäinen lannoitus on mahdollista peittävän kasvuston aikaansaamiseksi. Tällöin voidaan käyttää enintään taulukon 3 ja 5 mukaisia luonnonhoitopeltonurmelle määrättyjä typpi- ja fosforimääriä. Suojavyöhyke voi olla myös aiemmin perustettu nurmi tai suojavyöhykkeen kasvusto voidaan perustaa suojaviljaan jo edellisenä kasvukautena. Vuonna 2015 kylvettävän suojavyöhykkeen siemenseoksessa voi olla enintään 20 % typensitojakasvin siemeniä.

Kasvusto on niitettävä vuosittain kasvukauden aikana. Kasvukautta seuraavana keväällä tehtävä niitto ja kasvuston korjuu ei ole riittävä toimenpide. Niiton ajankohdassa on otettava huomioon luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden elinolot. Niitetty kasvimassa on korjattava pois suojavyöhykkeeltä ja sen voi käyttää hyödyksi. Niitetty kasvimassa on käsiteltävä ja varastoitava niin, että suojavyöhykkeen vesiensuojelutavoitteet eivät vaarannu. Kasvimassasta ei saa aiheutua haittaa ympäristölle eikä sitä saa kuljettaa metsään tai joutomaalle. Suojavyöhykettä voidaan laiduntaa, jos siitä ei aiheudu eroosiota ja se tehdään luonnon monimuotoisuutta vaarantamatta eikä sille ole vesiensuojelullista estettä.

Hukkakauraa tai valvattia, pujoa, pelto-ohdaketta ja muita vastaavia tuulen mukana leviäviä vaikeita rikkakasveja voidaan torjua suojavyöhykkeeltä kemiallisesti kasvinsuojeluaineen käyttörajoitusten mukaisesti tai

mekaanisesti. Jos suojavyöhykkeen kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu talven aikana, salaojien kaivamisen vuoksi hukkakauran torjunnan takia tai muusta vastaavasta syystä, vaurioituneelle alalle on kylvettävä uusi nurmikasvillisuus saman kasvukauden aikana heti olosuhteiden salliessa. Suojavyöhykkeen perustamis- ja hoitotoimenpiteistä, kasvuston tuhoutumisesta, hukkakauran tai muiden rikkakasvien torjunnasta ja kasvuston uudelleen perustamisesta on tehtävä merkintä lohkokohtaisiin muistiinpanoihin.

Suojavyöhykkeistä maksetaan sitoumuskaudella ympäristökorvausta vain sellaisesta ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta, joka on vuonna 2015 ollut suojavyöhykkeenä ja jonka viljelijä on tukihakemuksessaan ilmoittanut myöhempinä vuosina suojavyöhykkeenä. Suojavyöhykkeeksi hyväksytään myös kuitenkin ala, jolta on päättynyt erityistukisopimus suojavyöhykkeiden perustamisesta ja hoidosta tai erityistukisopimus luonnon ja maiseman monimuotoisuuden hoidosta. Tämä edellyttää kuitenkin suojavyöhykkeen sitomusehtojen täyttymistä.

5.4.2. Monivuotiset ympäristönurmet

Ilmoita edellisenä vuonna monivuotisena ympäristönurmena ilmoittamasi ala samoin v. 2019. Muussa tapauksessa monivuotiselle ympäristönurmelle maksettu korvaus peritään takaisin. Tämä ei koske tapauksia, joissa peruslohkon hallinta on muuttunut, tai tapauksia, joissa ympäristönhoitonurmet- toimenpiteestä on luovuttu Jos ilmoitat kokonaan uutta monivuotisen ympäristönurmen alaa, ala muutetaan kunnassa monivuotiseksi nurmeksi.

Monivuotiseksi ympäristönurmeksi voidaan ilmoittaa nurmea kasvava kasvulohko, joka sijaitsee joko pohjavesialueella tai happamalla sulfaattimaalla tai jonka maalaji on turvetta tai multamaata. Happamalla sulfaattimailla ympäristönurmia voi perustaa liitteessä 5 tarkoitetulla kohdentamisalueella 1.

Monivuotisia ympäristönurmia voidaan ilmoittaa vain kahtena ensimmäisenä sitoumusvuonna aikana ja ne on säilytettävä kasvulohkolla sitoumuskauden loppuun asti.

Ympäristönhoitonurmien lohkokohtaisessa toimenpiteessä monivuotisella ympäristönurmella on kasvatettava nurmi- ja heinäkasveja koko sitoumuskauden ajan. Kasvustoa ei voida uusia muokkaamalla sitoumuskauden aikana, mutta nurmikasvustoa voidaan uudistaa ilman muokkausta suorakylvömenetelmällä. Monivuotisella ympäristönurmella voidaan tehdä salaojitus, kalkitus, valtaojien kaivuu ja perkaus sekä muu vastaava maan rakennetta ja vesitaloutta parantava lyhytaikainen toimenpide. Edellä mainittujen toimenpiteiden yhteydessä rikkoutunut tai tuhoutunut kasvusto on heti toimenpiteen jälkeen kylvettävä nurmi- tai heinäkasveilla.

Kasvusto on korjattava vuosittain ja sen saa käyttää hyödyksi. Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamiseksi niitto on toteutettava siten, ettei vaaranneta lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia. Niittoa ei saa tehdä kiertämällä lohkoa reunoilta keskelle päin. Alueen laidunnus on sallittua, mutta tällöin on huolehdittava siitä, että pellon pinta pysyy nurmipeitteisenä. Lannoituksessa on noudatettava taulukossa 3 ja 5 tarkoitettuja rajoituksia ja kasvinsuojelussa täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön

vaatimuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (4/2015) säädettyjä vaatimuksia. Lohkokohtaisiin muistiinpanoihin on merkittävä peruste monivuotisen ympäristönurmen perustamiselle.

Happamat sulfaattimaat, turve- ja multamaat on todettava valumavesien hallinta toimenpiteessä kerrotulla tavalla. Korvauksen hakijan on toimitettava analyysitulokset kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 30.9. sen kasvukauden aikana, jolloin hakija ensimmäisen kerran hakee ympäristökorvausta monivuotisista ympäristönurmista. Uutta alaa ei voi hakea monivuotisiin ympäristönurmiin enää vuoden 2016 jälkeen.

5.4.3. Luonnonhoitopeltonurmet

Nurmi voidaan perustaa luonnonhoitopeltonurmeksi tai sellaiseksi voidaan ilmoittaa monilajiseksi kehittyneitä vanhoja nurmia. Luonnonhoitopeltonurmet voivat olla kokonaisia peruslohkoja tai kasvulohkoja. Luonnonhoitopeltonurmina ilmoitettavia kasvulohkoja voidaan perustaa myös yli 3 m leveänä kaistana lohkojen reunoille, etenkin etelään ja länteen avautuville reunoille sekä suurten peltoaukeiden keskelle. Luonnonhoitopeltonurmi on säilytettävä samalla loholla vähintään kaksi kasvukautta.

Luonnonhoitopeltonurmia voi olla yhteensä enintään 20 % maatilan sitoumusalueesta liitteessä 5 tarkoitetulla alueella (*kohdentamisalue II ja saaristoalueet*) ja enintään 5 % muulla alueella.

Luonnonhoitopeltonurmia ja monivuotoisuuspeltoja voi olla yhteensä enintään 20 % maatilan sitoumusalueesta liitteessä 5 (*kohdentamisalue II ja saaristoalueet*) tarkoitettujen kuntien alueella ja enintään 15 % muulla alueella.

Ympäristönhoitopeltonurmia koskevassa lohkokohtaisessa toimenpiteessä luonnonhoitopeltonurmien kasvusto on perustettava monivuotisten nurmi- tai heinäkasvien siemenillä kylväen. Siemenseoksessa saa olla enintään 20 % typensitojakasvien siementä. Kasvusto voidaan perustaa jo edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa tai sänkeen kylvämällä. Luonnonhoitopeltonurmet voivat myös olla aiemmin perustettuja monivuotisia ja monilajisiksi kehittyneitä nurmia tai vuosina 2009-2014 niittykasveilla perustettuja monivuotoisuuspeltoja. Aiemmin perustettujen monivuotisten nurmen kasvillisuus voi merkittävässä määrin koostua luonnonvaraisista heinistä ja ruohovartisista kasveista, jotka ovat syrjäyttäneet aiemmin perustettua nurmikasvustoa. Kasvuston perustamisen yhteydessä vähäinen lannoitus on mahdollista peittävän kasvuston aikaansaamiseksi. Lannoituksessa on noudatettava taulukossa 3 ja 5 tarkoitettuja lannoitusrajoituksia.

Luonnonhoitopeltonurmen kasvusto on niitettävä joka toinen vuosi. Vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitto on tehtävä vuosittain ja sellaisena ajankohtana, että rikkakasvien leviäminen voidaan estää. Niiton ajankohdassa ja toteutuksessa on otettava huomioon luonnonvaraisten lajien elinolosuhteet, minkä vuoksi niitto on toteutettava siten, ettei lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia vaaranneta. Niittoa ei saa tehdä kiertämällä lohkoa reunoilta keskelle päin, ellei lohkon keskelle jätetä niittämätöntä kaistaa.

Niittojätteen saa korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti. Jos luonnonhoitopeltonurmelta korjataan nurmisato, korjuu voidaan tehdä tavanomaisena sadonkorjuuajkana. Aluetta voidaan laiduntaa, jos pellon pinta säilyy heinä- ja nurmipeitteisenä ympäri vuoden.

Luonnonhoitopeltonurmilla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita kasvuston perustamisen jälkeen. Luonnonhoitopeltonurmia ei saa muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Luonnonhoitopeltonurmet saa päättää aikaisintaan toisen kasvukauden jälkeen 1.9. alkaen tai 15.7. alkaen, jos kasvusto päätetään syyskylvöisten kasvien kylvöä varten. Kasvinsuojeluaineiden käyttö on sallittua päättämisen yhteydessä. Kasvusto on pyrittävä päättämään vasta seuraavana keväänä. Jos toisen kasvukauden jälkeen syksyllä ei kylvetä uutta kasvustoa, muokkaus on tehtävä mahdollisimman myöhään syksyllä.

Luonnonhoitopeltonurmilla voidaan tehdä salaojitus, kalkitus, valtaojien kaivuu ja perkaus sekä muu vastaava maan rakennetta ja vesitaloutta parantava lyhytaikainen toimenpide. Edellä mainittujen toimenpiteiden yhteydessä rikkoutunut tai tuhoutunut kasvusto on heti olosuhteiden salliessa toimenpiteen jälkeen kylvettävä nurmi- tai heinäkasveilla.

5.5. Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla

Toimenpiteen voi valita ensimmäisenä sitoumusvuonna. Toimenpiteen lohkojen ala voi vaihdella vuosittain, mutta tilalla on oltava vuosittain vähintään yksi lohko (min. 0,05 ha) sellaista kasvia, jolla käytetään korvaukseen oikeuttavaa katetta. Muussa tapauksessa toimenpide hylätään ja toimenpiteen korvaus peritään takaisin sitoumusajalta.

Orgaanisen katteen käyttöä puutarhakasveilla ja siemenperunalla koskevassa toimenpiteessä viljelijän on sitouduttava kattamaan yksivuotisten puutarhakasvien rivit ja monivuotisten kasvien rivit tai rivivälit ilmoittamiltaan ympäristösitoumukseen sisältyviltä korvauskelpoisilta kasvulohkoilta. Toimenpiteen voi valita kaikille niille puutarhakasviloikoille ja sertifioidun siemenperunan valvotussa tuotannossa oleville lohkoille, joilla toimenpiteen toteutus on mahdollinen. Siemenperunan tuotannossa oleva lohko on katettava kokonaan.

Yksivuotisten puutarhakasvien rivien kohdilta maanpinta on katettava oljella, hakkeella, ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla, katepaperilla tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella materiaalilla. Sertifioidun siemenperunan tuotantoalalla rivien kohdat ja rivivälien maanpinta on katettava oljella.

Monivuotisten kasvien maanpinta on katettava rivien kohdilta oljella, hakkeella, ruoko- tai ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla tai muulla orgaanisella materiaalilla, katepaperilla tai leikattavalla nurmikatteella. Rivivälit on katettava joko riviväleihin perustettavalla leikattavalla nurmikatteella tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella katteella. Lohkosta voi kattaa vain rivin tai rivivälin tai lohkon voi kattaa kokonaan.

Yksivuotisten puutarhakasvien katevaatimus on täytettävä kesäkuun loppuun mennessä. Esikasvin vaativilla kasveilla sekä salaattikasveilla, kiinankaalilla, kukkakaalilla tai parsakaalilla katevaatimus on täytettävä heinäkuun loppuun mennessä. Kate on säilytettävä sadonkorjuuseen asti ja monivuotisilla kasveilla kasvin kaikki viljelyvuodet. Leikattava nurmikate on perustettava ensimmäisenä sitoumusvuonna ja sen on peitettävä maanpinta viimeistään toisena sitoumusvuonna. Katettujen lohkojen ala voi vaihdella vuosittain viljelytilanteen mukaan.

Katetun rivin tai rivivälin katemateriaalin on peitettävä katettavan maan pinnasta 90 %. Leikattava nurmikate on pidettävä lyhyenä leikkaamalla se kasvukauden aikana riittävän usein.

Viljelijän on ilmoitettava vuosittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 102B ne lohkot, joilla toimenpidettä toteutetaan.

Puutarhakasvit on lueteltu liitteessä 4.

5.6. Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

Toimenpiteen voi valita ensimmäisenä sitoumusvuonna. Toimenpiteessä tilalla täytyy olla jokaisena sitoumusvuotena vähintään 20 % sitoumusalasta kasvipeitteistä alaa kohdentamisalueella ja muulla alueella erikseen. Muussa tapauksessa toimenpide hylätään ja toimenpiteen korvaus peritään takaisin sitoumusajalta

Peltojen talviaikaista kasvipeitteisyyttä koskevassa toimenpiteessä viljelijän on pidettävä liitteessä 5 tarkoitettujen kuntien alueella (*kohdentamisalue III*) vähintään 20, 40, 60 tai 80 % maatilan sitoumusalan kokonaispinta-alasta kasvukauden ulkopuolella kasvipeitteisenä. Edellä mainitun 20 % kasvipeitteisyyden voi toteuttaa myös kevennetyllä muokkauksella. Kohdentamisalueella III vähimmäiskasvipeitteen (20 %) ylittävillä aloilla on oltava kasvavaa kasvia tai kasvin sänkeä (*aito kasvipeitteisyys*).

Kohdentamisalueen III ulkopuolella maatilan sitoumusalan kokonaispinta-alasta vähintään 20, 40 tai 60 % on oltava kasvipeitteisiä kasvukauden ulkopuolella. Kasvipeitteisyyden voi toteuttaa joko kevennetyllä muokkauksella tai aidolla kasvipeitteisyydellä.

Talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen voidaan hyväksyä seuraavat lohkot:

- 1) monivuotiset viljellyt nurmet, talven yli säilytettävät yksivuotiset nurmet ja ruokohelpi;
- 2) monivuotiset puutarhakasvit ja kumina;
- 3) viljan, öljykasvien (ml. öljyretikka ja valkosinappi), tattarin, siemenmausteiden ja kuitupellavan sekä härkäpavun, herneen ja lupiinin sänki ja suorakylvö sänkeen;
- 4) kerääjäkasvien viljely, jos kasvusto säilytetään seuraavaan kevääseen asti;
- 5) syysruis, ruisvehnä, syysvehnä, spelttivehnä ja muut syyskylvöiset viljat, syysrypsi, syysrapsi ja muut syyskylvöiset öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit ja keväällä korjattava pellava ja hamppu.

Kasvipeitteisyysvaatimusta ei voi kuitenkaan täyttää seuraavilla aloilla:

- suojavyyöhyke
- monivuotinen ympäristönurmi
- luonnonhoitopeltonurmi
- viherlannoitusnurmi
- monimuotoisuuspellot (niittykasvit, riistakasvit, maisemakasvit)
- monivuotisten puutarhakasvien katettu ala (ympäristösitoumuksen lohkohtainen toimenpide)
- edellisten ohjelmakausien erityistukisopimusalat: suojavyyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen
- pitkäaikainen nurmiviljely, jos sopimus on tehty peltoalueelle.

Kasvipeitteisyyden 20 % vähimmäisvaatimusta voi kohdentamisalueella III täyttää myös kevennetyllä syysänkimuokkauksella vilja-, öljykasvi-, tattari-, siemenmauste-, kuitupellava- ja härkäpapulohkoilla, jos muokkaus tehdään kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella yhteen kertaan ajaen. Muulla alueella kevennetty syysänkimuokkaus voi täyttää talviaikaisen kasvipeitteisyyden ehtoa kaikkiin prosenttirajoihin asti.

Kasvipeitteisyysvaatimusta voi täyttää myös kesannoksi ilmoitetulla alalla, johon on kylvetty syysvilja tai syysöljykasvi tai joka on nurmen tai edellä 3) kohdassa tarkoitettun sängen peittämä. Sänkeä lukuun ottamatta kasvusto, joka tuhotaan kemiallisesti, ei voi täyttää kasvipeitteisyysvaatimusta.

Kasvipeitteinen ala voi vaihdella vuosittain. Kasvipeitteisyyden on säilytettävä lohkoilla kylvömuokkaukseen tai vastaavaan viljelytoimenpiteeseen asti. Kasvipeitteiset lohkot on pyrittävä sijoittamaan vesistöihin ja valtaajiin rajoittuville lohkoille tai muille vesiensuojelun kannalta tärkeille lohkoille.

Ala, jolla toimenpidettä toteutetaan, tulee ilmoittaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle vuosittain, vuonna 2020 viimeistään 30.10.

5.7. Peltoluonnon monimuotoisuus

Toimenpiteen voi valita ensimmäisenä sitomusvuonna (v. 2015). Toimenpiteeseen ei tarvitse ilmoittaa joka sitomusvuosi toimenpiteeseen liittyviä kasveja (viherlannoitusnurmet, monimuotoisuuspellot, kerääjäkasvit ja saneerauskasvit), muutoin kuin kasville määritettyjen ehtojen puitteissa.

Peltoluonnon monimuotoisuutta koskevassa toimenpiteessä viljelijän on perustettava viherlannoitusnurmia tai monimuotoisuuspeltoja tai viljeltävä kerääjäkasveja tai saneerauskasveja.

5.7.1. Kerääjäkasvit

Kerääjäkasvi on kylvettävä viimeistään 15.8. Kerääjäkasvilla tarkoitetaan kasvustoa, joka käyttää yksivuotisen varsinaisen viljelykasvin jälkeen maahan jääviä ja viljelykasvin tähteistä tai maasta vapautuvia ravinteita ja

suojaa maata lisäämällä kasvipeitteisyyttä viljelykasvin sadonkorjuun jälkeen. Viljelykasvin on oltava yksivuotisena viljeltävä peltoviljelykasvi tai puutarhakasvi, ei kuitenkaan nurmikasvi. Kerääjäkasvi voi olla italianraiheinä tai muu heinä, apila tai muu nurmipalkokasvi. Yksivuotisilla puutarhakasveilla ja varhaisperunalla kerääjäkasvi voi olla myös hunajakukka, öljyretikka tai muokkausretiisi. Viljaa voidaan kylvää kerääjäkasviksi vain lohkolle, jossa on samana vuonna viljelty varhaisperunaa tai varhaisvihanneksia. Kerääjäkasvin siemeniä on kylvettävä tasaisesti koko kasvulohkolle siten, että tavoitteena on peittävä kasvusto. Kerääjäkasvin avulla ei saa perustaa monivuotista nurmea, luonnonhoitopeltonurmea, monivuotista ympäristönurmea, viherlannoitusnurmea tai seuraavan vuoden viljelykasvustoa. Kerääjäkasvikasvustoa voi käyttää viherkesannon perustamiseen. Kerääjäkasvi voidaan kylvää varhaisperunaa tai varhaisvihanneksia kasvaneelle alalle kyseisten kasvien sadonkorjuun jälkeen tai hieman ennen sadonkorjuuta. Muita peltoviljelykasveja tai puutarhakasveja kasvavalle alalle kerääjäkasvi on kylvettävä kyseisen kasvin kylvön yhteydessä tai viimeistään sen oras- tai taimivaiheessa rikkakasviäestyksen, -ruiskutuksen tai muun vastaavan toimenpiteen yhteydessä. Kerääjäkasvia ei saa lannoittaa. Kasvuston voi muokata tai kyntää aikaisintaan 1.10. Kasvuston voi päättää kasvinsuojeluaineilla aikaisintaan 15.9.

Kerääjäkasveista maksetaan ympäristökorvausta enintään 25 prosentista ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.

5.7.2. Viherlannoitusnurmet

Viherlannoitusnurmen kasvusto on perustettava joko kasvukauden alussa tai edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa. Viherlannoitusnurmi on perustettava kylvämällä nurmi- tai heinäkasvien ja typensitojakasvien siemeniä. Viherlannoitusnurmen perustamiseen käytettävän siemenen painosta vähintään 20 % on oltava typensitojakasvien siemeniä. Viherlannoitusnurmen voi päättää ennen syysviljan kylvöä. Jos seuraava viljelykasvi kylvetään keväällä, viherlannoitusnurmen saa päättää aikaisintaan 1.9. ja muokata aikaisintaan 1.10. Sama kasvulohko voi olla viherlannoitusnurmena enintään 3 vuotta peräkkäin, mukaan lukien kaikki aiemmat vuodet. Lannoituksessa on noudatettava taulukossa 3 ja 5 tarkoitettuja lannoitusrajotuksia. Viherlannoitusnurmen jälkeen kasvulohkolle ilmoitetulla kasvulla ei ole merkitystä.

5.7.3. Saneerauskasvit

Ympäristökorvausta saneerauskasveista voidaan myöntää vuodesta 2020 eteenpäin sille peruslohkon alalle, jolle on ilmoitettu perunaa, sokerijuurikasta tai avomaan puutarhakasveja vuonna jonakin kolmena tukihakua edeltävänä vuonna. Avomaan puutarhakasveihin luetaan kaikki muut puutarhakasvien korvaukseen oikeutetut kasvit kuminaa lukuun ottamatta.

Saneerauskasvina on käytettävä öljyretikkaa, valkosinappia, samettikukkaa tai näiden seoksia. Öljyretikaksi katsotaan myös muokkausretiikka. Saneerauskasvi on kylvettävä keväällä ja sen saa muokata maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä. Kasvusto voidaan niittää tai murskata kasvukauden aikana. Sama kasvulohko voi olla saneerauskasvilla kylvettynä enintään 2 vuotta peräkkäin. Saneerauskasvia saa lannoittaa samalla tavalla kuin luonnonhoitopeltonurmea. Saneerauskasvia ei saa päättää kemiallisesti.

Saneerauskasveista maksetaan ympäristökorvausta enintään 25 prosentista ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.

5.7.4. Monimuotoisuuspellot

Monimuotoisuuspeltoja voi olla enintään 15 % maatilan sitoumusalasta. Edellä tarkoitettuja luonnonhoitopeltonurmia ja monimuotoisuuspeltoja voi olla yhteensä enintään 20 % maatilan sitoumusalasta liitteessä 5 (*kohdentamisalue II*) tarkoitettujen kuntien alueella ja enintään 15 % muulla alueella.

Monimuotoisuuspeltoja voivat olla riista- tai maisemakasveilla vuosittain perustettavat monimuotoisuuspellot tai niittykasveilla ja peltolinnuille soveltuvilla kasveilla perustettavat vähintään kaksivuotiset monimuotoisuuspellot. Monimuotoisuuspelto voi olla kokonainen peruslohko tai kasvulohko. Monimuotoisuuspeltona ilmoitettava kasvulohko voidaan perustaa myös yli 3 m leveänä kaistana lohkojen reunoille, etenkin etelään ja länteen avautuville reunoille sekä suurten peltoaukeiden keskelle.

Monimuotoisuuspeltojen perustaminen ja hoito

Peltoluonnon monimuotoisuutta koskevassa lohko-kohtaisessa toimenpiteessä monimuotoisuuspellot on perustettava niittykasvien, peltolinnuille soveltuvien kasvien, riistakasvien tai maisemakasvien siemenseoksilla. Syyskylvöiset kasvit voidaan kylvää jo edellisen vuoden syksyllä. Kylvössä on pyrittävä käyttämään kotimaisia kasvilajeja ja kotimaassa tuotettuja siemeniä. Monimuotoisuuspellon kasvustoa ei saa perustaa suorakylvämällä edellisen vuoden nurmeen. Kasvuston voi perustaa kylvämällä sänkeen. Monimuotoisuuspeltoja voidaan lannoittaa kasvuston perustamisen yhteydessä peittävän kasvuston aikaansaamiseksi. Lannoituksessa on noudatettava taulukossa 3 ja 5 tarkoitettuja lannoitusrajoja.

Niittykasvien siemenseoksessa on oltava nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan ja vähintään yhden monivuotisen niittykasvin siemeniä. Niittykasvi voi olla harakankello, valkoilakki, ahdekaunokki, keltasauramo, ketoneilikka, mäkitervakko, nurmikohokki, purtojuuri, puna-ailakki, päivänkakkara, ruusuruoho, särmäkuisma tai muu vastaava niittykasvi. Lisäksi seoksessa voi olla yksivuotisten niittykasvien, virnojen tai muiden yksivuotisten kasvien siemeniä. Peltolinnuille tarkoitetun monimuotoisuuspellon siemenseoksessa voi olla edellä mainittujen lisäksi pienempiä määriä ruisvirnan, hunajakukan, kehäkukan tai muiden yksivuotisten kukkivien linnuille ravintoa tarjoavien kasvien siemeniä tai pellavien, durran, punahirssin, tattarin, hampun, maissin, auringonkukan, kinuan, rypsin, rapsin, kuminan, viljojen tai muiden vastaavien peltokasvien siemeniä. Viljojen siemeniä voi olla enintään 50 kg/ha. Apilat eivät ole toimenpiteessä hyväksyttäviä niittykasveja. Niittykasveilla perustettavat monimuotoisuuspellot on säilytettävä lohkolle vähintään kaksi kasvukautta. Kolmantena vuotena lohkoa ei voi korvausta haettaessa ilmoittaa niittykasveilla perustetuiksi monimuotoisuuspelloiksi. Lohkolle voidaan kuitenkin ilmoittaa luonnonhoitopeltonurmi tai joku muu kasvi.

Riista- ja maisemakasveilla perustettavat monimuotoisuuspellot on kylvettävä vuosittain ja kylvettäessä on pyrittävä riittävän kasvuston aikaansaamiseen. Riista- ja maisemakasveja voidaan viljellä samalla lohkolla yksi tai useampi kasvukausi ja ne on säilytettävä lohkolla ensimmäistä kasvukautta seuraavaan kevääseen.

Maisemakasvien siemenseoksessa on oltava vähintään kahden seuraavan kasvin siemeniä: auringonkukka, hunajakukka, sinimailanen, persianapila, keltalupiini, virnat, ruiskaunokki, malvat, kehäkukka, mesikät. Maisemakasviseoksessa voi olla myös nurmi- ja heinäkasveja, mutta niiden osuus siemenseoksesta voi olla enintään 30 %.

Riistakasvien siemenseoksessa on oltava vähintään kahden seuraavan kasvin siemeniä: viljat, tattari, auringonkukka, öljypellava, herne, rypsi, rapsi tai sinappi, rehukaali, rehurapsi, öljyretikka, rehujuurikkaat (rehusokerijuurikas, naattinauris tai turnipsi), heinäkasvit ja apilat. Heinäkasvien ja apilan riistakasviseoksissa on aina oltava myös jonkin yksivuotisen kasvin, joka ei ole heinä tai apila, siemeniä. Riistakasvit voidaan kylvää kaistoina. Riistakasvien siemenseoksella perustettavia monimuotoisuuspeltoja ei saa perustaa sellaisten teiden läheisyyteen, joiden liikennetiheys on yli 3000 autoa vuorokaudessa.

(liikennetiheys: www.liikennevirasto.fi)

Peltoluonnon monimuotoisuutta koskevassa lohkokohtaisessa toimenpiteessä monimuotoisuuspeltojen kasvuston niittäminen ei ole pakollista. Niiton ajankohdassa ja toteutuksessa on otettava huomioon luonnonvaraisten lajien elinolot, minkä vuoksi niittoa ei saa aloittaa ennen 1.8. Niitto on toteutettava siten, että se ei vaaranna lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia. Niittoa ei saa tehdä kiertämällä lohkoa reunoilta keskelle päin, ellei lohkon keskelle jätetä niittämätöntä kaistaa. Niittojätteen voi korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti. Riistakasvien siemenseoksilla kylvettyjen peltojen kasvusto on käytettävä riistan ruokintaan joko monimuotoisuuspellolla, sen läheisyydessä tai erillisellä ruokintapaikalla. Monimuotoisuuspeltojen kasvusto on vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitettävä ja puiden ja pensaiden kasvu on estettävä.

Monimuotoisuuspeltoilla ei voi kylvön jälkeen käyttää kasvinsuojeluaineita. Monimuotoisuuspeltoja ei voi muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Monimuotoisuuspeltoja ei saa laiduntaa.

Maisema- ja riistakasvikasvuston voi päättää aikaisintaan kylvöä seuraavana keväänä, niittysiemenkasvuston toisen vuoden jälkeen 1.9. alkaen tai 15.7. alkaen, jos kasvusto päätetään syyskylvöisten kasvien kylvöön. Jos syksyllä ei kylvetä uutta kasvustoa, päättäminen on tehtävä mahdollisimman myöhään syksyllä tai vasta seuraavana keväänä.

5.8. Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu

Toimenpiteen voi valita ensimmäisenä sitoumusvuonna. Toimenpiteeseen valittu kasvinsuojelumenetelmä ja lohkojen ala voi vaihdella vuosittain, mutta maatilan on viljeltävä vuosittain vähintään yhdellä lohkolla (min. 0,05 ha) sellaista kasvia, jolla vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä käytetään. Muussa tapauksessa toimenpide hylätään ja toimenpiteen korvaus peritään takaisin sitoumusajalta.

Puutarhakasvien vaihtoehtoista kasvinsuojelua koskevan toimenpiteen voivat valita ne maatilat, joiden viljelemille puutarhakasveille tai osalle niistä on olemassa vaihtoehtoinen torjuntamenetelmä. Kasvinsuojelumenetelmänä voidaan käyttää makroeliövalmisteita, mehilästen levittämiä mikrobiologisia kasvinsuojeluaineita ja kasvutunneleita (*menetelmäryhmä 1*). Kasvinsuojelumenetelmänä voidaan käyttää myös tuhohyönteisverkkoja, mekaanisesti levitettäviä mikrobiologisia kasvinsuojeluaineita sekä rikkakasvien torjuntaa tunnistavalla haralla, traktorikäyttöisellä liekittimellä tai muulla vastaavalla laitteella (*menetelmäryhmä 2*). Makroeliövalmisteiden, pölyttäjähyönteislajien ja –tuotteiden sekä mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden on oltava Suomessa kyseiseen käyttöön hyväksytyjä.

Viljelijän on käytettävä kasvinsuojelussa ensisijaisesti kyseiselle kasvilajille tai kasvintuhoojalle soveltuvaa biologista tai mekaanista kasvinsuojelumenetelmää sellaisenaan. Jos viljelijä toteaa seurannan perusteella, että torjunta on epäonnistunut, sitä voidaan täydentää kemiallisin kasvinsuojelumenetelmin. Kemiallisen torjunnan käytön perustelut on kirjattava lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin. Korvauskelpoiselle kasvulohkolle voi valita vain yhden kasvinsuojelumenetelmän ja sitä on toteutettava koko lohkolle.

Menetelmäryhmään 1 kuuluvia kasvinsuojelumenetelmiä ei voi valita yksivuotisten puutarhakasvien lohkolle.

Puutarhakasvien vaihtoehtoista kasvinsuojelua koskevassa lohko-kohtaisessa toimenpiteessä on käytettävä vähintään yhtä taulukossa 8 määritellyistä kasvintuhoojakohtaisista kasvinsuojelumenetelmistä. Käytetystä kasvinsuojelumenetelmästä ja torjunnan onnistumisesta on tehtävä lohko-kohtaisia muistiinpanoja.

Menetelmäryhmään I kuuluvia kasvinsuojelumenetelmiä käytettäessä on hankittava menetelmän mukaiset valmisteet tai torjuntaeliöt. Jos kasvinsuojelumenetelmään kuuluu mehiläisten käyttäminen valmisteiden levietyksessä, alueella on oltava viljelijän hallinnassa olevia mehiläispesäitä vähintään kaksi kappaletta hehtaaria kohden. Mehiläispesässä on oltava asianmukainen kasvinsuojeluaineen levitinlaite sekä erilliset ulostulo- ja sisäänmenoaukot mehiläisille. Kasvutunneleita käytettäessä lohkolle on oltava kevytrakenteinen muovilla katettu kasvutunneli tai kausikasvihuone. Kasvutunneleita tai kausikasvihuoneita on oltava sellainen määrä, että ne kattavat sen alueen, jolla toimenpidettä toteutetaan.

Menetelmäryhmään II kuuluvia kasvinsuojelumenetelmiä käytettäessä on hankittava menetelmän mukaiset valmisteet. Jos kasvinsuojelumenetelmänä on hyönteisverkkojen käyttö, on käytettävä hyönteistorjuntaan tarkoitettuja verkkoja, joiden on katettava koko se ala, jolla toimenpidettä toteutetaan. Jos valittu kasvinsuojelumenetelmä on rikkakasvien torjunta, kasvusto on harattava tarkkuusharalla, joka on varustettu kasvin tai kasvirivin tunnistavalla optisella, sähköisellä tai satelliittipaikannukseen perustuvalla järjestelmällä, tai vaihtoehtoisesti liekitettävä traktorikäyttöisellä liekittimellä. Haraus- tai liekityskertoja on oltava kasvukauden aikana vähintään kaksi. Traktorikäyttöistä liekitintä tai optista haraa käytettäessä kalusto kasvinsuojeluun on joko oltava maatilalla tai kasvinsuojelu voidaan teettää urakointipalveluna.

Viljelijän on käytettävä kullekin kasvilajille sopivia taulukossa 8 tarkoitettuja seurannan apuvälineitä tai vastaavaa menetelmää, jolla seurataan vaihtoehtoisen kasvinsuojelun onnistumista. Viljelijän on tehtävä lohko-kohtaisia muistiinpanoja kasvuston tai kasvituhoojien tarkkailusta ja torjunnasta sekä tarvittaessa pystyttävä osoittamaan ostokuitti tiettyjen valmisteiden hankinnasta tai urakointityöstä.

Et voi ilmoittaa toimenpidettä maustekasvien alalle.

Viljelijän on ilmoitettava sähköisessä haussa tai lomakkeella 102B ne lohkot, joilla toimenpidettä toteutetaan ja käytetty kasvinsuojelumenetelmä.

6. Lohkokohtaisten toimenpiteiden valinta

Viljelijä voi esim. sitoumuksen siirron tai muun alempana mainitun syyn yhteydessä vaihtaa lohko-kohtaisia toimenpiteitä sitomusehtojen puitteissa lomakkeella 479. Toimenpiteitä on noudatettava lohkoilla kunkin toimenpiteen ehtojen mukaan.

6.1. Valinnan rajoitukset ympäristösitoumuksen sisällä

Tilalla voi olla samanaikaisesti toinen toimenpiteistä

- lietalannan sijoittaminen peltoon tai;
- ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen

Toimenpidekohtaiset rajoitteet

Toisensa poissulkevat toimenpiteet

- orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla; tai
- puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu; tai
- peltoluonnon monimuotoisuus- toimenpiteen ”kerääjäkasvit”

Lohkolle voi valita toisen toimenpiteistä

- ”suojavyöhykkeet” ympäristöhoitonurmet toimenpiteestä; tai
- valumavesien hallinta.

Jos kasvulohkon kasvina on kumina, lohkolle ei voi valita toimenpiteitä;

- orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla;
- puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu.
- ”kerääjäkasvit” –toimenpiteestä ei makseta

6.2. Valinnan rajoitukset luonnonmukaisen tuotannon sitoumukseen liittyen

Viljelijä, joka on antanut sitoumuksen luonnonmukaisesta tuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, voi antaa samoista lohkoista ympäristösitoumuksen.

Viljelijä, joka antanut luomusitoumuksen, ei voi kuitenkaan valita toimenpiteitä

- puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu; tai
- ”viherlannoitusnurmet” peltoluonnon monimuotoisuus toimenpiteestä.

6.3. Lohkokohtaisen toimenpiteen valitseminen ja vaihtaminen sitoumuskauden aikana

Viljelijä voi valita lohko-kohtaisen toimenpiteen ympäristönhoitonurmet ja ilmoittaa lohkolle suojavaöhykkeen, mikäli peltoalalla on ollut voimassa edellisten ohjelmakausien erityisympäristötukisopimus luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämiseksi tai suojavaöhykkeen perustamisesta ja hoidosta. Alan pitää täyttää myös toimenpiteiltä vaaditut ehdot.

Viljelijä voi valita toimenpiteen ympäristönhoitonurmet ja ilmoittaa lohkolle monivuotiset ympäristönhoitonurmet, mikäli peltoalalla on ollut voimassa edellisen ohjelmakauden sopimus turvepeltojen pitkäaikaisesta nurmiviljelmästä. Alan pitää täyttää myös toimenpiteiltä vaaditut ehdot.

Aloittaessaan puutarhakasvien viljelyn tai lisätessään niiden viljelyalaa viljelijä voi valita puutarhakasvien toimenpiteen. Lisäsalan vähimmäisalaa ei ole määritelty.

Voit lisätä sitoumukselle koko sitoumuskauden ajan toteutettavan toimenpiteen, jos sinulle siirtyy sellaisia lohkoja, joilla aiemmin sitoutunut on toteuttanut koko sitoumusajan toimenpidettä ja itse jatkan toimenpidettä lohkolla. Eli voit lisätä esim. ”Ympäristönhoitonurmet” –toimenpiteen, jos edellisen sitoutuneen lohko on toteutettu

- ”Suojaöhyke” tai ”Monivuotinen ympäristönurmi” tai
- ”Valumavesien hallinta”- toimenpiteen, jos edellisen lohko on toteutettu ”Säätösalaajitus” tai ”Säätökastelu tai kuivatusvesien kierrätys”

Lohko-kohtainen toimenpide voidaan vaihtaa, jos:

1) viljelijä lopettaa puutarhakasvien viljelyn tai aloittaa tai lisää niiden vuosittaisen viljelyn vähintään yhden hehtaarin tasolle;

- Vaihto liittyy pelkästään puutarhatoimenpiteeseen, eli puutarhatoimenpide tulee ottaa sitoumukseen tai siitä tulee luopua.

2) kesken sitoumuskauden tapahtuu sukupolvenvaihdos tai muu koko maatilain tai sen osan hallinnansiirto ja sitoumus siirretään;

- sitoumuksen vastaanottaja voi vaihtaa kaikki sitoumuksen toimenpiteet tai esim. vain
- yhden, toimenpiteiden määrä ei voi lisääntyä
- toimenpiteet pysyvät samana aiemmin sitoutuneella, jos hän jatkaa sitoumusta.

3) viljelijä aloittaa luonnonmukaisen tuotannon harjoittamisen ja antaa sitä koskevan sitoumuksen tai lopettaa kyseisen tuotannon harjoittamisen; tai

- o Voit vaihtaa kaikki toimenpiteet tai vain esim. yhden toimenpiteen, toimenpiteiden määrä ei voi lisääntyä

4) ympäristösitoumusta muutetaan maaseutuasetuksen (1305/2013)15 artiklassa tarkoitetun ympäristöön liittyvän neuvonnan perusteella, neuvoja puoltaa muuttamista, sitoumuksen ympäristötavoitteet eivät heikene ja valitusta toimenpiteestä maksettavan ympäristökorvauksen määrä hehtaarilta ei ylitä vaihdettavasta toimenpiteestä hehtaarilta maksettavaa korvausmäärää.

- o Tässä katsotaan pelkästään sitä, kuinka paljon korvausta maksetaan hehtaarille, eli tilan saama kokonaiskorvausmäärää ei tarkastella.
- o Korvauksen nousuehto koskee vain neuvonnan kautta tehtäviä muutoksia, ei muita muutosmahdollisuuksia.
- o Tässä muutosmahdollisuudessa huomioidaan päätoimenpidetason mahdolliset korvaustasot, eli suojavyöhykkeen korvaustasoa ei oteta huomioon, koska sitä ei voi enää ilmoittaa
  - Esim. Voit vaihtaa lietelannan sijoittamisen 40 €/ha talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen muulla alueella, koska voit saada siitä enintään 11 €/ha, mutta et kohdentamisalueella, koska voit saada siitä 54 €/ha.

5) viljelijä voi vaihtaa lohko kohtaisen toimenpiteen peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys toiseen toimenpiteeseen, jos maatilan sitoumusalasta vähintään 20% alalla kohdentamisalueella tai muulla alueella on suojavyöhyke, monivuotinen ympäristönurmi, luonnonhoitopeltonurmi, viherlannoitusnurmi, monimuotoisuuspelto, monivuotisten puutarhakasvien katettu ala tai edellisten ohjelmakausien erityistukisopimus suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta, ravinnekuormituksen tehostetusta vähentämisestä tai turvepeltojen pitkäaikaisesta nurmiviljelystä vuonna 2020.

Et voi luopua lohko kohtaisesta toimenpiteestä vaihtamalla sitä toiseen, jos kyseessä on koko sitoumuskauden ajan toteutettavasta lohko kohtaisesta toimenpiteestä.

Et voi vaihtaa ”Ympäristönhoitonurmet” –toimenpidettä toiseen toimenpiteeseen, jos olet ilmoittanut suojavyöhykkeitä tai monivuotisia ympäristönurmia jollekin tilasi lohkolle.

Et voi vaihtaa ”Valumavesien hallinta” –toimenpidettä toiseen toimenpiteeseen, jos olet ilmoittanut lohkoja valumavesien hallinta -toimenpiteeseen jollekin tilasi lohkolle

Viljelijän on ilmoitettava lohko kohtaisen toimenpiteen vaihtamisesta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 15.6. kyseisenä vuonna. Jos vaihtamisesta ilmoitetaan myöhemmin, uuden toimenpiteen toteutus voidaan aloittaa ja muutoksen mukainen ympäristökorvaus maksaa seuraavan sitoumusvuoden alusta alkaen.

6.4. Lohkokohtaisesta toimenpiteestä luopuminen

- Lohkokohtaisesta toimenpiteestä voi luopua, jos sitoumus tai sitoumuksen osa siirretään, johon toimenpide liittyy (1305/2013 47 artiklan 2 kohta)
  - o Et voi luopua toimenpiteestä, jos hallintaasi jää lohko, jolla toteutat koko sitoumuskauden ajan toteutettavaa toimenpidettä.
- Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu toimenpiteestä on luovuttava, jos viljelijä antaa sitoumuksen luonnonmukaisesta tuotannosta
- Puutarhatilan lohkokohtaisesta toimenpiteestä voi luopua, jos puutarhakasvien viljelyala vähenee alle yhden hehtaarin.
- Peltojen talviaikaisen kasvipeitteisyyden toimenpiteestä voi luopua, jos maatilan sitoumusalasta vähintään 80% kohdentamisalueella tai vähintään 60% kohdentamisalueen ulkopuolella on suojavyöhyke, monivuotinen ympäristönurmi, luonnonhoitopeltonurmi, viherlannoitusnurmi, monivuotisuuspelto, monivuotisten puutarhakasvien katettu ala tai edellisten ohjelmakausien erityistukisopimus suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta, ravinnekuormituksen tehostetusta vähentämisestä tai turvepeltojen pitkäaikaisesta nurmiviljelystä vuonna 2020.
- Lohkokohtaisesta toimenpiteestä voi luopua jatkovuoden takia

7. Toimenpiteiden korvaustasot

Ympäristökorvausta maksetaan tilakohtaisista ja lohkokohtaisista toimenpiteistä seuraava euromäärä hehtaarilta:

Toimenpide	Korvaus euroa vuodessa
Ravinteiden tasapainoinen käyttö	
• peltoviljelykasvit	54
• puutarhakasvit ja kumina	200
Lietelannan sijoittaminen peltoon	40
Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrät.	40
Valumavesien hallinta	
• säätösalaajitus	70
• säätökastelu tai kuivatusvesien kierrätys	250
Ympäristönhoitonurmet	
• suojavyöhykenurmet kohdentamisalueella	500
• suojavyöhykenurmet muulla alueella	450
• monivuotiset ympäristönurmet	50
• luonnonhoitopeltonurmet kohd.alueella	120
• luonnonhoitopeltonurmet muulla alueella	100
Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla	
• yksivuotiset puutarhakasvit	300

• monivuotiset puutarhakasvit	500
Peltoluonnon monimuotoisuus	
• viherlannoitusnurmet	54
• kerääjäkasvit	100
• monimuotoisuuspellot	300
• saneerauskasvit	300
puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu	
• ryhmä 1	500
• ryhmä 2	350

Peltojen talviaikaista kasvipeitteisyyttä koskevasta toimenpiteestä maksetaan ympäristökorvausta viljelijän ilmoittaman kasvipeitteen osuuden mukaan seuraava euromäärä hehtaarilta:

Kasvipeitteen %- osuus	Kohdentamisalue euroa / ha	Muu alue euroa / ha
20	4	4
40	18	9
60	36	11
80	54	11

8. Ympäristökorvauksen maksaminen

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että ympäristösitoumuksen antanut viljelijä hakee ympäristökorvauksen maksua vuosittain sähköisessä haussa tai lomakkeella 101B.

Viljelijälle maksettavan ympäristökorvauksen määrän sitoumusvuodelta on oltava vähintään 100 euroa, jotta korvaus voidaan maksaa.

Viljelijä voi ilmoittaa vuosittaisella tukihakemuksellaan osan pelloistaan siten, että niille ei haeta kyseisenä vuonna ympäristökorvauksen maksua. Kyseisestä alasta on kirjallisesti ilmoitettava, ettei ympäristökorvauksen maksua haeta kyseiselle lohkolle.

8.1. Peltoalat, joista korvausta maksetaan

Ympäristökorvaus voidaan maksaa ympäristösitoumukseseen sisällyvistä korvauskelpoisista aloista, jotka on ilmoitettu vuosittain tukihakemuksella Ruokaviraston määräämällä tavalla ja jotka ovat viljelijän hallinnassa viimeistään 15.6. kyseisenä vuonna.

Ympäristökorvaus voidaan maksaa pelto- ja puutarhakasvien viljelyksessä olevasta peltoalasta. Jos kasvulohkolla on talvehtimistuoja, ympäristökorvaus voidaan maksaa edellyttäen, että viljellyn peltoalan hoito täyttää täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa asetetut vaatimukset ja että pääosalla lohkon pinta-alasta on korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottava kasvusto. Jollei pääosalla lohkoa ole mahdollista talvehtimistuhojen vuoksi tuottaa korjuu- ja

markkinakelpoista satoa, lohkoa ei voida maksaa korvausta, ellei talvehtimistuojaletta kylvetä keväällä uudelleen.

Omaksi kasvulohkokseen erotetusta suojakaistasta voidaan maksaa ympäristökorvausta nurmesta. Pienin korvauskelpoinen kasvulohko, josta voidaan maksaa ympäristökorvausta, on 0,05 ha.

8.2. Peltoalat, joista ympäristökorvausta ei makseta

Kasvimaasta, pysyvistä kasvihuonealoista, tilapäisesti viljelemättömästä eikä viljelemättömästä alasta ei makseta ympäristökorvausta.

Ympäristökorvausta ei makseta alasta, jota koskee edellisten ohjelmakausien sopimus monivaikutteisen kosteikon hoidosta.

Metsäpuiden taimiaineiston tuottamisesta, puuvartisten energiakasvien alasta ja muun hampun kuin Euroopan unionin kokonaan rahoittamaan perustukseen oikeuttavan hampun alasta ei makseta ympäristökorvausta.

8.3. Maksamisen rajoituksia ympäristökorvauksen sisällä

Ravinteiden tasapainoinen käyttö (RTK)

Ravinteiden tasapainoinen käyttö -toimenpiteestä ei makseta

- kesannoille
- pysyville nurmille, jotka eivät ole maankäyttölajiltaan peltoa
- suojavyöhykkeille
- luonnonhoitopeltonurmille
- viherlannoitusnurmille
- monimuotoisuuspeltoille
- kurki-, hanhi- ja joutsenpeltoille

Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

Toimenpiteestä peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ei makseta ympäristökorvausta lohkoille:

- 1) joille on ilmoitettu ympäristösitoumukseen sisältyvä suojavyöhyke, monivuotinen ympäristönurmi, luonnonhoitopeltonurmi, viherlannoitusnurmi, monimuotoisuuspelto tai toimenpide ”orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla”;
- 2) joita koskee edellisen ohjelmakauden erityistukisopimus ravinnekuormituksen tehostetusta vähentämisestä, suojavyöhykkeen perustamisesta ja hoidosta tai turvepeltojen pitkäaikaisesta nurmiviljelystä;
- 3) joille on ilmoitettu kesanto; tai
- 4) jotka on ilmoitettu viherryttämistuen ekologiseksi alaksi.

Lietelannan sijoittaminen peltoon

Toimenpiteestä lietelannan sijoittaminen peltoon maksetaan ympäristökorvausta enintään 60 prosentista ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen

Toimenpiteestä ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen maksetaan ympäristökorvausta enintään 60 prosentista ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.

Peltoluonnon monimuotoisuus

Toimenpiteen peltoluonnon monimuotoisuus kerääjäkasveista ja saneerauskasveista maksetaan ympäristökorvausta enintään 25 prosentista ympäristösitoumuksen kohteena olevasta korvauskelpoisesta peltoalasta.

8.4. Maksamisen rajoituksia luonnonmukaiseen tuotantoon liittyen

Viljelijälle, joka on antanut sitoumuksen luonnonmukaisesta tuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläin-tuotannosta ja valinnut toimenpiteen ”lietelannan sijoittaminen peltoon” tai ”ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen”, voidaan maksaa korvausta vain sellaisista orgaanisista lannoitevalmisteista, jotka ovat luonnonmukaisessa tuotannossa sallittuja.

8.5. Maksamisen rajoituksia viherryttämistukeen liittyen

Viljelyn monipuolistaminen

Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys -toimenpiteestä ei makseta ympäristökorvausta, jos viljelijä on vapautettu viherryttämistuen viljelyn monipuolistamisvaatimuksesta. Vapautus koskee tilaa:

- a) jolla yli 75 % peltoalasta käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotantoon, on kesannolla tai palkokasvien viljelyssä tai käytetään näiden käyttötapojen yhdistelmään tai
- b) jolla yli 75 % tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotantoon.

Pysyvä nurmi

Jos lohko on pysyvää nurmea, lohkolle ei voi maksaa toimenpiteistä

- ympäristöhoitonurmet
- peltoluonnon monimuotoisuus toimenpiteessä viherlannoitusnurmista.

Ekologinen ala

Peltojen **talviaikainen kasvipeitteisyys- toimenpiteestä ei makseta** ympäristökorvausta, jos viljelijä on vapautettu viherryttämistuen ekologisen alan vaatimuksesta. Vapautus koskee tilaa

- a) jolla yli 75 % peltoalasta käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotantoon, on kesannolla, käytetään palkokasvien viljelyyn tai käytetään näiden käyttötapojen yhdistelmään.

- b) jolla yli 75 % tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotantoon.

Ympäristönhoitonurmien suojavyöhyke-, monivuotiset ympäristönurmet- tai luonnonhoitopeltonurmet -toimenpiteistä ei makseta, jos viljelijä on vapautettu viherryttämistuen ekologisen alan vaatimuksesta siksi, että

- tilalla on heinä- tai muita nurmirehukasveja, kesantoa ja/tai palkokasveja yli 75 % peltoalasta
- tilalla on pysyvää nurmea ja/tai heinä- ja muita nurmirehukasveja yli 75 % maatalousmaasta

Jos viljelijä on valinnut **peltoluonnon monimuotoisuus** -toimenpiteen, "kerääjäkasvit"- toimenpiteestä ei makseta ekologiselle alalle. "Viherlannoitusnurmet"- toimenpiteestä ei makseta, jos se oikeuttaa ekologisen alan vaatimuksesta vapautumiseen.

Ekologisen alan typensitojakasvialalle ei makseta korvausta

- talviaikaisesta kasvipeitteisyydestä
- peltoluonnon monimuotoisuudesta (kerääjäkasvit)

8.6. Enimmäiskorvaustasojen ylittyminen

Ympäristökorvauksen enimmäiskorvaustasot kasvulohkolle vuosittain ovat

- 600 €/ha yksivuotisten viljelykasvien kasvulohkot
- 900 €/ha monivuotisten puutarhakasvien kasvulohkot
- 450 €/ha muiden kasvien kasvulohkot (mm. nurmet)

Jos enimmäiskorvaustaso lohkolle ylittyy, ympäristökorvausta ei makseta valumavesien hallinta toimenpiteen säätökastelu ja kuivatusvesien kierrätys alatoimenpiteestä, jos viljelijä on valinnut lohkolle samanaikaisesti toimenpiteen

- orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla
- puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu
- "saneerauskasvit" peltoluonnon monimuotoisuus toimenpiteestä

Viljelijää kuullaan, jos enimmäiskorvaustaso ylittyy muutoin kuin sitoumusehdoissa mainitun maksujärjestyksen perusteella.

9. Sitoumusala ja korvauskelpoiset lohkot

Sitoumusala ja korvauskelpoinen peltoala eroavat toisistaan.

Sitoumusala

- on korvauskelpoista peltoalaa
- saa ympäristökorvauksen maksun

Korvauskelpoisuus

- on maankäyttölajiltaan peltona pysyvän peruslohkon ominaisuus
- voi olla sitoumuksen ulkopuolisella loholla

Korvauskelpoiselle sitoumusalalle maksetaan ympäristökorvausta. Korvauskelpoiselle peltoalalle ei makseta ympäristökorvausta, jos se ei kuulu ympäristösitoumukseen.

Lohko säilyy korvauskelpoisena, vaikka siitä ei haeta ympäristökorvausta tai se vuokrataan tai myydään viljelijälle, jolla ei ole voimassa olevaa ympäristösitoumusta.

Lohko menettää korvauskelpoisuuden vain, jos lohko ei ole enää maankäyttölajiltaan peltoa.

9.1. Sitoumuksenalainen peltoala

Viljelijän on noudatettava ympäristösitoumuksen perustasoa, vähimmäisvaatimuksia ja ympäristökorvauksen tilakohtaisen toimenpiteen ehtoja koko maatilan alueella, vaikka ympäristökorvausta voidaan maksaa vain sitoumusalalle.

Jos viljelijän hallinnassa olevassa peltoalassa tapahtuu muutoksia, niistä on ilmoitettava vuosittain kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Muutoksella tarkoitetaan myös jäljempänä selvitetyn korvauskelpoisen lohkon poistamista maatalouskäytöstä.

Huomautus sitoutumattomalle peruslohkolle ilmoitetuista tietyistä kasveista

Vaihda ilmoitetut kasvit sitoutumattomalle peruslohkolle seuraavasti, jos et ole vaihtamassa peruslohkolle korvauskelpoisuutta ja sitoumusalaa. Muussa tapauksessa kunnan viranomaisen vaihtaa kasvin. Sitoutumattoman peruslohkon alalle ei makseta ympäristökorvausta minkään kasvin perusteella.

- Viherlannoitusnurmi → Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta)
- Luonnonhoitopelto (nurmikasvit, väh. 2 v.) → Viherkesanto (nurmi ja niitty)
- Monimuotoisuuspelto, riista → Viherkesanto (riista ja maisema)
- Monimuotoisuuspelto, maisema → Viherkesanto (riista ja maisema)
- Monimuotoisuuspelto, niitty 1. ja 2. Vuosi → Viherkesanto (nurmi ja niitty)
- Monivuotinen ympäristönurmi → Monivuotiset nurmet
- Suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015) → Viherkesanto (nurmi ja niitty)

9.2. Vähimmäispinta-ala

Viljelijä voi jatkaa siirrettyä sitoumusta edellyttäen, että hänellä on 15.6.2020 hallinnassaan vähintään 5 ha, tai puutarhakasvien viljelyssä 1 ha sellaista peltoalaa, joka on korvauskelpoista tai joka voidaan hyväksyä korvauskelpoiseksi.

Edellisten ohjelmakausien pellolla sijaitsevat maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuslohkot ja ympäristökorvauksen ympäristösopimuslohkot luetaan vähimmäispinta-alaan, jos kyseiset peruslohkot on ilmoitettu ja hyväksytty korvauskelpoisiksi. Vähimmäispinta-alaan luetaan mukaan myös 20-vuotiseen erityistukisopimukseen sisältyvä alue, jos sopimus on tehty peltoa koskevaksi.

Vähimmäispinta-alassa voidaan huomioida korvauskelpoiset lohkot, joiden pinta-ala on vähintään 0,01 ha.

10. Sitomusalan muutosmahdollisuudet

10.1. Lohkojen liittäminen sitoumukseen

Ympäristösitoumukseen voi liittää peltoalan, jonka toinen ympäristösitoumuksen antanut viljelijä on ilmoittanut edellisenä vuonna sitoumuksellaan.

10.2. Alan poistaminen ympäristösitoumuksesta

Sitomusalaa voidaan sitoumuskauden aikana siirtää ilman seuraamuksia toiselle viljelijälle, jolla on ympäristösitoumus tai viljelijälle, jolla ei ole ympäristösitoumusta.

Jos ympäristösitoumukseen sisältyvä viljelijän hallinnassa oleva ja hallinnassa säilyvä korvauskelpoinen lohko ilmoitetaan ensimmäisen sitoumusvuoden jälkeen viljelemättömäksi tai se todetaan sellaiseksi valvonnassa, se katsotaan sitoumuksesta poistetuksi pinta-alaksi ja se menettää korvauskelpoisuutensa ja siihen kohdistuu takaisinperintä. Myös ympäristösitoumukseen sisältynyt ala, joka poistetaan maatalouskäytöstä perustuesta, viherryttämistuesta ja nuoren viljelijän tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (234/2015) 7 §:ssä tarkoitetulla tavalla, katsotaan sitoumuksesta poistetuksi pinta-alaksi ja se menettää korvauskelpoisuutensa. Viljelijän on maksettava tällaiselle sitoumuksesta poistetulle alalle maksettu korvaus takaisin.

Viljelijä ei ole vastuussa hallinnan siirron jälkeen tapahtuvasta peruslohkon korvauskelpoisuuden häviämisestä. Alalle maksettuun korvaukseen ei tällöin kohdistu takaisinperintää edelliselle sitoutuneelle viljelijälle.

10.3. Alan lisääminen korvauskelpoiseen peruslohkoon

Ympäristösitoumukseen sisältyvään peruslohkoon ei voi lisätä korvauskelvotonta alaa.

10.4. Korvauskelpoisuuden vaihtaminen

Viljelijä voi vaihtaa korvauskelpoisuuden korvauskelpoisen ja korvauskelvottoman alan välillä. Edellytyksenä on, että korvauskelpoisuus vaihdetaan pois koko peruslohkolta. Peruslohko voidaan vaihdon yhteydessä jakaa. Korvauskelpoisuutta ei saa vaihtaa, jos vaihdettava peltoala on tilakohtaisesti alle 0,5 ha.

Korvauskelpoisuutta ei saa vaihtaa, jos vaihto johtaa korvauskelpoisen alan kasvamiseen. Korvauskelpoisuutta ei saa vaihtaa eri korvausalueiden välillä, jos maksettava korvausmäärä hehtaarilta kasvaisi korvausalueen vaihdon vuoksi. Korvauskelpoisuuden saa vaihtaa vain pysyvästi. Korvauskelpoisuutta saa vaihtaa vain viljelijän omistuksessa olevien alojen välillä.

Korvauskelpoisuuden vaihtoa haetaan lomakkeella 471.

11. Sitoumuksen siirtäminen ja sitoumuksen loppuminen

11.1. Sitoumuksen siirtäminen

Sitoumuksen tai sitoumuksen osan siirtämistä on haettava 15 työpäivän kuluessa siirron kohteena olevan alan omistus- tai hallintaoikeuden siirtymisestä.

Jos koko sitoumusala tai osa sitoumusalasta siirretään toiselle henkilölle sitoumuksen voimassaoloaikana, toinen henkilö voi jatkaa sitoumusta siirretyllä alalla. Jos toinen henkilö ei jatka sitoumusta siirretyllä alalla, sitoumus raukeaa siirretyn alan osalta eikä siirrettyyn alaan kohdistu takaisinperintää.

11.2. Sitoumuksen raukeaminen ja sitoumuksesta luopuminen

Raukeaminen

Sitoumus raukeaa, jos korvauskelpoinen ala laskee sitoumuksen tai sitoumuksen osan siirtämisen johdosta alle vaaditun vähimmäisalan. Raukeamisesta ei seuraa takaisinperintää.

Luopuminen

Jos viljelijä luopuu kirjallisesti sitoumuksesta ennen sitoumuskauden päättymistä, maksettu korvaus peritään takaisin. Maksettua ympäristökorvausta ei kuitenkaan peritä takaisin seuraavissa tapauksissa:

Sitoumuksesta luopumisen syynä on ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde, joihin luetaan erityisesti seuraavat tilanteet:

- tuensaajan kuolema;
- tuensaajan pitkäaikainen kyvyttömyys harjoittaa ammattiaan;
- tilaan merkittävällä tavalla vaikuttava ankara luonnonmullistus;
- tilan kotieläinrakennusten tuhoutuminen onnettomuudessa;
- eläinkulcutauti tai kasvitauti, joka vahingoittaa viljelijän koko karjaa tai osaa siitä, tai vastaavasti viljelykasveja; tai
- koko tilan tai sen merkittävän osan pakkolunastus, jos kyseinen pakkolunastus ei ollut ennakoitavissa hakemuksen jättöpäivänä.

Hakijan on esitettävä ylivoimaisesta esteestä tyydyttävät todisteet kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoveranomaiselle. Esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeen osalta tällainen on lääkärinlausunto hakijan terveydentilasta.

Ympäristökorvauksessa korvausta vähennetään siltä osin kuin tuen kautta korvattavia lisäkustannuksia tai tulonmenetyksiä ei ole toteutunut ennen ylivoimaista estettä tai poikkeuksellista olosuhdetta.

Sitoumuksesta luopumisella tarkoitetaan myös tilannetta, jossa ympäristökorvaukseen sitoutunut ei hae vuosittaista maksua eikä hakematta jättämisen syynä ole edellä tarkoitettu ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde. Tällaisessa tapauksessa kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen kuulee hakijaa ennen mahdollista korvauksen takaisinperintää ja sitoumuksen päättymistä koskevan päätöksen tekemistä.

Jos sitoumus halutaan säilyttää voimassa, korvauksen maksua on haettava myös siinä tapauksessa, että ympäristökorvausta ei kyseisenä vuonna voitaisi maksaa (esim. koko peltoala on ilmoitettu sellaisena hoidettuna viljelemättömänä peltona, jolle ei makseta ympäristökorvausta).

Viljelijän on tehtävä kirjallinen ilmoitus sitoumuksesta luopumisesta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä 15 työpäivän kuluessa tapahtuneesta. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tekee päätöksen viljelijän vapauttamiseksi sitoumuksen noudattamisesta.

12. Sitoumuksen ja korvauksen epääminen

Sitoumus voidaan jättää hyväksymättä tai korvaus myöntämättä, jos korvauksen saamiseksi olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta. Sitoumus voidaan jättää hyväksymättä myös, jos hakija on kesken sitoumuskauden luopunut vastaavasta sitoumuksesta eikä luopumisesta ole kulunut kahta vuotta.

13. Hakemuksen hylkääminen ja myöhästyminen

Jos hakemusta ei ole täytetty huolellisesti ja annettu kaikkia tarvittavia tietoja, voidaan hakemus tästä syystä hylätä.

Jos hakemus on jätetty säädetyn viimeisen hakupäivän jälkeen, maksua vähennetään 1 % jokaista myöhästynyttä työpäivää kohden (ma-pe, pois lukien pyhäpäivät). Hakemus hylätään, jos hakemus myöhästyy yli 25 vrk (mukaan lukien kaikki kalenteripäivät). Hylkäämisestä ja myöhästymisestä on säädetty asetuksissa (EU) N:o 1306/2013 ja (EU) N:o 640/2014.

14. Korvauksen saajan ilmoitusvelvollisuus

Tuen saaja on velvollinen antamaan tuen myöntävälle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle korvauksen myöntämisen ja maksamisen edellytyksiä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Viljelijän tai tämän oikeudenomistajan on viipymättä ja viimeistään 15 työpäivän kuluessa ilmoitettava korvauksen myöntäneelle kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle sellaisesta korvauksen saajaa, sitoumusta, maatilaa tai tuettavaa toimintaa koskevasta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa vaikuttaa korvauksen määrään taikka aiheuttaa korvauksen takaisinperimisen tai lakkauttamisen. Tässä tarkoitettuja muutoksia ovat esimerkiksi koko tilan myynti tai vuokraus toiselle viljelijälle.

Tietojen toimittaminen

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman (2014-2020) toimenpiteitä toteuttava korvauksensaaja sioutuu ohjelman seurannan ja arvioinnin mahdollistamiseksi toimittamaan pyydettyä tiedot korvattavan toimenpiteen vaikutuksista.

15. Asiakirjojen säilyttäminen

Ympäristökorvauksen ehtoihin liittyvät asiakirjat, muistiinpanot ja todistukset on säilytettävä vähintään neljän vuoden ajan sitoumuskauden päättymisestä.

16. Valvonta ja seuraamukset

Viljelijän on annettava vuosittain pinta-alatukia koskevan hakemuksen yhteydessä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston määräämät tiedot ja selvitykset.

Korvausta valvovilla viranomaisilla on oikeus tehdä korvauksen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tarvittavia, korvauksen saajiin kohdistuvia tarkastuksia.

Valvonnassa tarkastetaan pinta-alat sekä ehtojen noudattaminen siten kuin Euroopan unionin ja kansallinen lainsäädäntö edellyttävät.

Viljelijä on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastusta suorittavalle kaikki korvaukseen liittyvät asiakirjat ja muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa viljelijän kotieläinrakennukset, eläimet, viljelmät ja muut korvauksen kohteena olevat alueet, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot sekä muut korvauksen myöntämisen ja maksamisen edellytykset. Tarkastuksessa otetaan kuitenkin huomioon kotirauha.

Korvausta vähennetään pinta-alavirheiden perusteella. Korvausta vähennetään tai se jätetään maksamatta myös, jos Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää tai jos viljelijä on jättänyt noudattamatta sitoumuksen perustuvia korvauksen ehtoja. Tehtävän vähennyksen määrään vaikuttavat laiminlyönnin vakavuus, laajuus ja kesto sekä toistuvuus.

Jos korvauksen ehdon noudattamatta jättäminen on vakava tai jos viljelijä on esittänyt väärennettyjä todisteita korvauksen saamiseksi tai hän ei ole toimittanut tarvittavia tietoja, viljelijä suljetaan ympäristökorvauksen ulkopuolelle kyseisen ja seuraavan vuoden ajaksi.

Virheellisesti tai perusteetta maksettu korvaus peritään takaisin, jos korvauksen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet, viljelijä ei ole noudattanut korvauksen ehtoja tai hän on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut korvauksen myöntämiseen tai maksamiseen, viljelijä kieltäytyy avustamasta tarkastuksessa tai Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Ympäristökorvauksen takaisinperinnät voidaan ulottaa myös aiempiin vuosiin. Pinta-alavirheistä johtuvat takaisinperinnät voidaan ulottaa neljään edelliseen vuoteen. Seuraamukset ympäristökorvauksen ehtopuutteista voidaan määrätä takautuvasti sitoumuksen alkamisvuoteen asti.

17. Tuen julkisuus

Ympäristökorvausta koskevat tiedot ovat julkisia, ja tiedot saa nähtäväksi pyynnöstä asianomaiselta viranomaiselta. EU edellyttää, että jäsenvaltion on julkaistava hakupalvelussa tiedot tuensaajalle Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta maksetuista tuista mukaan lukien yksityishenkilöiden tukitiedot. Komissio tavoittelee yksityishenkilöiden tukitietojen julkaisulla maaseuturahastojen käytön läpinäkyvyyden lisäämistä.

18. Siirtymäsäännökset

Ennen vuotta 2015 perustettu viherlannoitusnurmi voi olla lohkolta perustamisen jälkeen yhteensä enintään kolme vuotta.

Viljelijä voi jatkaa ennen vuotta 2011 tehtyä, voimassa olevaa ympäristötuen erityistukisopimusta, jos vähimmäisalavaatimus täyttyy. Viljelijä voi valita ympäristösitoumuksensa erityistukisopimusta vastaavan lohko-kohtaisen toimenpiteen, mutta toimenpiteestä ei makseta ympäristökorvausta erityistukisopimuslalle, ennen kuin maksu erityistukisopimuksesta on päättynyt.

Lannoitukseen liittyvät siirtymäsäännökset on kerrottu sitomusehtojen luvussa 3.2.

Taulukot ja liitteet

Taulukko 1

Viljan, öljy- ja teollisuuskasvien sekä palkokasvien, sokerijuurikkaan ja perunan typpilannoituksen enimmäismäärät (kg/ha/v)

Kasvi / saavutettu satotaso kg	Vähämultaiset ja multavat maat	Runsasmultaiset maat	Erittäin runsasmultaiset maat	Eloperäiset maat
Ohra ja kaura, seosviljat 4000 kg	100	90	80	60
Kevätvehnä 4000 kg	120	110	100	70
Syysruis syksyllä	30	30	20	20
Syysruis keväällä 3000 kg	100	90	80	40
Kevätruis 3000 kg				
Pellava, maissi, öljyhamppu, aurin-gonkukka	90	80	70	50
Syysvehnä, ruisvehnä ja speltti-vehnä ja syysohra syksyllä	30	30	30	20
Syysvehnä, ruisvehnä ja speltti-vehnä ja syysohra keväällä 4000 kg	120	110	100	70

Muut viljat ja muut seoskasvustot 4000 kg	90	80	70	50
Syysrypsi ja syysrapsi (heinä-elokuussa)	50	50	50	40
Kevätrypsi, kevätropsi, syysrypsi, syysrapsi ja ruistankio keväällä 1750 kg	110	100	90	60
Muut peltokasvit				
Herne, härkäpapu, makea lupiini	45	45	45	30
Sokerijuurikas	140	140	140	120
Tärkkelysperuna 35 tn/ha	105	95	85	70
Tärkkelysperuna 40 tn/ha	120	110	100	80
Varhaisperuna	60	60	60	60
Varhaisperuna + kerääjäkasvi	80	80	80	75
Muu peruna 35 tn/ha	85	80	75	60
Muu peruna 40 tn/ha	100	90	80	70

Taulukko 2

Saavutettuun satotasoon liittyvät taulukkoon 1 tehtävät typpilannoitemäärien enimmäislisäykset (kg/ha/v)

Lisäys kg	0	10	20	30	40	50
Kevätruis	3000	3500	4000	4500	5000	5500
Muut viljat	4000	4500	5000	5500	6000	6500
Kevätkylvöiset öljykasvit	1750	2000	2250	2500	2750	3000

Lisäys kg	0	10	20	30	40	45
Kevätvehnä	4000	4500	5000	5500	6000	6250
Syysvehnä, ruisvehnä, spelttivehnä	4000	4500	5000	5500	6000	6250
Syysruis	3000	3500	4000	4500	5000	5250
Syysöljykasvit	1750	2000	2250	2500	2750	-

Taulukko 3

Nurmien ja muiden kasvien typpilannoituksen enimmäismäärät (kg/ha/v)

	Levitysaika	Vähämultaiset ja multavat maat	Runsasmultaiset maat	Erittäin runsasmultaiset maat	Eloperäiset maat
Siemennurmet	Keväällä	110	100	90	60
Yksi ja monivuotiset nurmet, yksi sato	Keväällä	120	110	100	90
Maissisäilörehu, yksi sato	Keväällä	140	130	120	100
Ruokohelpi satovuosina	Keväällä	90	90	80	60
Vihantavilja, kokovilja (kevätviljat, yksi sato)	Kevätlevitys	120	110	100	80
Vihantavilja, kokovilja: syysvehnä ja ruisvehnä, yksi sato	Syksyllä	30	30	30	20
	Keväällä	140	130	120	70
Yksi ja monivuotiset nurmet, vihantavilja, laidun	Korjattaessa vähintään kaksi satoa Laidunnurmi	200	190	180	160
	Korjattaessa vähintään kolme satoa	240	230	220	190
Nurmen perustaminen suo- jakasvin kanssa keväällä	Korkeintaan kasvilajikohtaisen taulukon typpimäärä suojakasville				
Nurmen perustaminen ilman suojakasvia keväällä	Kevätlevitys	80	80	80	70
	2. levitys	30	30	30	30
Nurmen perustaminen kesällä, ruokohelpin, luonnonhoitopeltonurmen, monimuotoisuuspellon, viherlannoitusnurmen ja monivuotisen viherkesannon perustaminen (ei sadonkorjuuta)	Perustamisvaiheessa	60	60	60	50
Nurmen perustaminen syksyllä	Syyslevitys 15.9. mennessä	30	30	30	30

Taulukko 4

Puutarhakasvien typpilannoituksen enimmäismäärät vihanneksilla ja maustekasveilla (kg/ha/v)

	Vähämultaiset ja multavat maat	Runsasmultaiset maat	Erittäin runsasmultaiset maat	Eloperäiset maat
Kerä- ja ruusukaali*	240	230	220	200
Purjo*	210	200	190	180
Muut sipulikasvit, porkkana*	120	115	110	100
Muut juurekset*	180	170	160	150
Palkokasvit*	55	50	45	35
Kerä- ja lehtisalaatti (yksi sato)*	130	120	110	100
Kerä- ja lehtisalaatti, (kaksi satoa)*	190	180	165	150
Muut vihannekset (ml.avomaankurku)*	160	150	140	125
Siemenmausteet ja yrtit*	90	80	70	50

Taulukko 5

Fosforilannoituksen enimmäismäärät (kg/ha/v) viljavuusluokan perusteella

Viljavuusluokka	Huono	Huononl.	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Korkea	Arv. korkea
Viljat, öljykasvit, palkokasvit	34	26	16	10	5	0	-
Viljat, öljykasvit, palkokasvit lantapoikkeus	34	26	16	15	15	-	-
Yksi- ja monivuotiset rehunurmet, ruokohelpi satovuonna, kokovilja-säilörehu, maissi	40	32	24	14	5	-	-
Yksi- ja monivuotiset rehunurmet, satotaso vähintään 7500 kg ka/ha/v	46	38	30	20	11	-	-
Yksi- ja monivuotiset rehunurmet, lantapoikkeus	40	32	30	30	20	-	-
Monivuotinen nurmi: laidun	24	16	8	5	5	-	-
Nurmen ja ruokohelpin perustaminen keväällä (suojakasvin kanssa tai ilman)	52	44	36	26	10	-	-
Nurmen perustaminen kesällä tai syksyllä sekä luonnonhoitopeltonurmen, monimuotoisuuspellon, viherlannoitusnurmen ja monivuotisen viherkesannon perustaminen, nurmi keväällä ennen kesä-perustamista	20	16	12	7	-	-	-
Peruna	55	55	55	55	35	20	5
Sokerijuurikas	63	63	60	43	26	14	5
Kuitupellava	34	26	16	5	-	-	-
Muut kasvit	30	20	15	10	5	-	-

Taulukko 6

Saavutetun satomäärän perusteella korjattava fosforilannoituksen määrä (kg/ha/v)

Lisäys kg	0	3	6
Ruis	3000	4000	5000
Muut viljat	4000	5000	6000
Öljykasvit	1750	2250	2750

Taulukko 7

Puutarhakasvien fosforilannoituksen enimmäismäärät (kg/ha/v) viljavuusluokan perusteella

Kasvi	Huono/ huononlainen	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Korkea	Arv. korkea
Taimitarhakasvit *	80	70	60	40	20	
Mansikka, vadelma, mustaherukka ***						
Perustamisvaihe	60	50	40	20	10	
Vuotuislannoitus	35	30	25	20	10	
Muut marjat						
Perustamisvaihe	75	60	50	30	15	
Vuotuislannoitus	45	35	30	25	15	
Hedelmät						
Perustamisvaihe	85	70	60	40	25	
Vuotuislannoitus	40	35	30	20	10	
Kaalit ja sipulit	110	80	60	40	25	10**
Juurekset ja varastoporkkana	100	75	55	35	30	10**
Palkokasvit	50	35	25	20	15	10**
Muut vihannekset	100	60	50	40	20	10**
Yrtit ja siemenmausteet, muut kasvit	28	20	12	8		

* Fosforilannoituksen ylärajat astiataimille: Peruslannoitus 165 g/m³, pitkävaikutteinen lannoitus ja täydennyslannoitus 250 g/m³.

** Kasvuunlähtövaiheen fosforilannoitusta voidaan antaa, jos istutus/kylvö tapahtuu ennen 15.5. Kohdentamisalueen III ulkopuolella 15.6. mennessä.

*** Tihkukastellulla mansikalla lannoitusta voidaan lisätä siten, että jos sato on yli 10 000 kg/ha, jokaista 1 000 kg/ha sadonlisäystä kohti voidaan nostaa fosforilannoitusta 0,4 kg/ha. Tihkukastellulla vadelmalla lannoitusta voidaan lisätä siten, että jos sato on yli 4 000 kg/ha, jokaista 1 000 kg/ha sadonlisäystä kohti voidaan nostaa fosforilannoitusta 0,7 kg/ha. Satotasokorjausta voi soveltaa portaattomasti.

Taulukko 8

Kasvitautien torjunta- ja seurantamenetelmät puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu -toimenpiteessä

Biologinen tai mekaaninen torjuntamenetelmä	Kasvintuhooja tai -tuhoojat	Kasvi tai kasviryhmä	Seurantamenetelmä
Menetelmäryhmä I			
Biologiset makroeliövalmisteet, jotka on hyväksytty kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain (702/2003) 9 a §:ssä tarkoitetulla tavalla	Kyseisen makroeliövalmisteen käyttökohteeksi hyväksytty tuhoeliö	Marjat ja hedelmät	Seurantapalvelu tai silmämääräinen seuranta luupilla/mikroskoopilla, muistiinpanot
Mehiläisten avulla levittävät sieni-, virus- ja mikrobivalmisteet, jotka on rekisteröity kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 35 §:ssä tarkoitetulla tavalla	Kyseisen kasvinsuojeluaineen käyttökohteeksi hyväksytty kasvintuhooja	Marjat ja hedelmät	Silmämääräinen seuranta, muistiinpanot
Kasvutunneli	Harmaahome	Marjat	Silmämääräinen seuranta, muistiinpanot
Menetelmäryhmä II			
Hyönteisverkot	Lentävät tuhohyönteiset	Vihannekset, marjat	Silmämääräinen seuranta, muistiinpanot
Ruiskulla levitettävät sieni-, virus- ja mikrobivalmisteet jotka on rekisteröity kasvinsuojeluaineista annetun lain 35 §:ssä tarkoitetulla tavalla	Kyseisen kasvinsuojeluaineen käyttökohteeksi hyväksytty kasvintuhooja	Marjat, hedelmät ja vihannekset	Silmämääräinen seuranta, tuhohyönteisten lajikohtaiset seurantavälineet käytössä, muistiinpanot
Rikkakasvien mekaaninen torjunta traktori-käyttöisellä liekittimellä tai tarkkuusharalla	Rikkakasvit	Vihannekset, marjat, hedelmät, taimitarhakasvit	Silmämääräinen seuranta, muistiinpanot

LIITE 1. Täydentävien ehtojen lakisääteiset hoitovaatimukset

Täydentävien ehtojen opas 2020 <https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/615/cover>

Ympäristöä, ilmastonmuutosta ja maan hyvää maatalouskuntoa koskeviin lakisääteisiin hoitovaatimuksiin liittyvät säädökset <https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/419/article-31553>

LIITE 2. Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset

Valtioneuvoston asetus täydentäviin ehtoihin liittyvistä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista (4/2015) muutoksineen.

Tässä esitetyt vaatimukset voivat muuttua. Viljelijä sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassaolevia vaatimuksia.

Maaperän suojeleminen eroosiolta

Vesistöjen ja valtaojien varsilla olevalle maatalousmaalle on jätettävä vähintään 1 metrin levyinen, muokkaamaton piennar, jolle ei saa levittää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita. Piennarta ei tarvitse jättää, jos

- a) maatalousmaan ja vesistön tai valtaojan välillä on metsää, pensaikkoa, tonttimaata, tiealuetta, joutotai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle;
- b) maatalousmaa sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumpaamalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Pientareilla rikkakasvien pesäketorjunta kasvinsuojeluaineilla on sallittu vaikeissa rikkakasvitapauksissa. Jos pientareen kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu talven aikana, rikkakasvien pesäketorjuntaa tehtäessä tai ojen kunnostustyön yhteydessä tai muusta vastaavasta syystä, nurmikasvillisuus on kylvettävä heti olosuhteiden salliessa. Kylvä piennar heti olosuhteiden salliessa, jos kyse on ensimmäistä kertaa viljelykäyttöön otettavasta lohkoista, jonka pientareella ei ole aikaisempaa nurmikasvillisuutta.

Hoidettu viljelemätön pelto

Hoidettu viljelemätön pelto tarkoittaa pellolla tuotantoon käyttämätöntä kesantopeltoa. Hoidettujen viljelemättömien peltojen on oltava viherkesantoa tai sänkikesantoa ja niiden kasvusto on uusittava tarvittaessa. Pellolla voidaan kasvattaa nurmi-, riista-, maisema- ja niittykasveja sekä näiden kasvien seoskasvustoja, ei kuitenkaan yksinomaan viljalla, öljy- tai valkuaiskasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla, kylvettyä kasvustoa. Kasvusto on kylvettävä viimeistään 30.6., jos lohkoilla ei ole ennestään kylvettyä nurmea. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään mainittuna määräpäivänä, kylvä on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisena sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen. Kasvuston kylvössä on käytettävä riittävää määrää edellä mainittujen kasvien siemeniä peittävän kasvuston aikaansaamiseksi.

Pohjavesialueilla hoidettujen viljelemättömien lohkojen on oltava kasvipeitteisiä. Pohjavesialueilla perustettavan uuden hoidetun viljelemättömän pellon siemenseoksen painosta enintään 20 % voi olla apilan, virnan, sinimailasen, vuohenherneen, mesikän tai muun vastaavan tyyppä sitovan kasvin siementä. Viljelijän on merkittävä lohko kohtaisesti muistiin käytetyn siemenseoksen sisältö.

Hoidetun viljelemättömän pellon kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan kuitenkin poiketa erityisistä syistä, esimerkiksi silloin, kun pellon viljelykuntoa parannetaan torjumalla vaikeasti hävitettäviä rikkakasveja, tehdään lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä, ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen tilanteissa tai jos poikkeamiseen on joku muu erityinen syy. Avokesantoa hoidettu viljelemätön pelto voi olla vain edellä mainittujen erityisten syiden vuoksi. Lyhytaikaisia kunnostustoimenpiteitä ovat esimerkiksi salaojitus, kalkitus, ojien kaivuu ja perkaus. Kasvipeitteisyysvaatimuksesta voidaan poiketa vain lyhytaikaisen kunnostustoimenpiteen edellyttämässä laajuudessa. Hoidetun viljelemättömän pellon kasvipeitteisyysvaatimuksesta ei ole mahdollista poiketa, jos kyseessä on ensimmäistä kertaa viljelykäyttöön otettava lohko.

Hoidetulla viljelemättömällä pellolla on estettävä rikkakasvien leviäminen. Rikkakasveja voidaan torjua kemiallisesti vain silloin, kun parannat pellon viljelykuntoa tai kasvuston päättämisen yhteydessä 1.9. alkaen.

Avo-, sänki- ja yksivuotista viherkesantoa ei saa lannoittaa. Monivuotista viherkesantoa voidaan lannoittaa ainoastaan perustamisen yhteydessä. Typpilannoitelmäärä voi olla enintään 50 % eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 11 §:ssä tarkoitetuista muiden viljojen enimmäislannoitusmääristä.

Hoidetun viljelemättömän pellon kasvusto voidaan päättää kemiallisesti tai mekaanisesti 1.9. alkaen. Kasvusto voidaan päättää aikaisintaan 15.7., jos hoidetulle viljelemättömälle pellolle kylvetään nurmikasveja tai syksyllä kylvettäviä tai istutettavia kasveja. Hoidetun viljelemättömän pellon mahdollinen muokkaus ja lannoitus on tehtävä tällöin kylvön tai istutuksen yhteydessä.

Jos hoidettu viljelemätön pelto on ilmoitettu viherryttämistuen ekologisen alan kesannoksi, kasvusto voidaan päättää ja muokata aikaisintaan 16.8., jos alalle kylvetään nurmikasveja tai syksyllä kylvettäviä tai istutettavia kasveja.

Viljellyn maatalousmaan hoito

Viljeltyä peltoa ja pysyvien kasvien alaa on viljeltävä hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Viljelty pelto ja pysyvien kasvien ala on muokattava, lannoitettava ja kylvettävä tai istutettava tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto. Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia ja kylvettävän siemenmäärän on oltava riittävä. Kylvö tai istutus on tehtävä viimeistään 30.6. Jos kyse on lohkoista, jolla viljellään seuraavassa kappaleessa tarkoitettuja puutarhakasveja (taulukko 1), riittää, että lohkolle kylvetään esikasvi viimeistään mainittuna määräpäivänä. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään mainittuna

määräpäivänä, kylvö on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisenä sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen. Jos lohkolle kuitenkin kylvetään tai istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia, parsakaalia, kyssäkaalia, naurista, pinaattia tai tilliä, esikasviakaan ei tarvitse kylvää määräpäivään mennessä.

Taulukko 1. Puutarhakasvit
<ul style="list-style-type: none"> • Puutarhakasveihin luetaan ne kasvulohkot, joilla kasvatetaan koristekasveja, vihanneksia, siemenmausteita, mauste- ja lääkekasveja.
<ul style="list-style-type: none"> • Koristekasveilla tarkoitetaan yksi- ja monivuotisia avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljeltyjä koristekasveja.
<ul style="list-style-type: none"> • Vihanneksiin luetaan myös muun muassa tilli, persilja ja piparjuuri sekä monivuotiset vihannekset kuten maa-artisokka, raparperi ja parsat.
<ul style="list-style-type: none"> • Siemenmausteisiin luetaan muun muassa korianteri, kumina ja sinapit.
<ul style="list-style-type: none"> • Mauste- tai lääkekasveihin voidaan lukea muun muassa basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomillasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, kelta-katkerokki, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, minttu, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen (ei kuitenkaan kuitunokkonen), punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siankärsämä, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiais-yrtti, ukontuli-kukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki, yrtti-iiso ja lääkepaju.

Mansikoita, mesimarjoja ja jalomaaraimia viljeltäessä edellytetään, että hehtaarilla on vähintään 15 000 kasvia. Jos mainittuja kasveja viljellään siten, että maanpinnan katteena ei käytetä muovia ja syntyvien rönsytaiemien annetaan juurtua emotaimien viereen, taimitiheyden on oltava ensimmäisenä kasvukautena vähintään 11 000 kasvia hehtaarilla.

Viljeltäessä herukoita ja karviaisia edellytetään vähintään 1 200 ja vadelmia vähintään 2 800, marjatuomipihlajia, marja-aronioita ja tyrniä vähintään 800, pensasmustikoita vähintään 2 250 sekä hedelmäpuita vähintään 400 kasvia hehtaarilla.

Pysyviä nurmia ja pysyviä laitumia voidaan lannoittaa ja laiduntaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarvittaessa niiden kasvuston voi uusia muokkaamalla ja kylvämällä heinä- ja nurmirehukasvien siemenillä. Kasvusto on kylvettävä viimeistään 30.6. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään mainittuna määräpäivänä, kylvö on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisenä sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen. Jos käytät pysyvää laidunta tai pysyvää nurmea laidunnukseen, maanpinnan on säilyttävä pääosin kasvipeitteisenä ja maaperän eroosio saa olla vain vähäistä. Niiton ajankohdassa ja toteuttamisessa on otettava huomioon luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden suojelu.

Viljellyn maatalousmaan kasvinsuojelusta on huolehdittava ja rikkakasvien leviäminen estettävä joko kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Viljelijän on toimittava niin, että korjuu- ja

markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista. Jos maatalousmaalta ei korjata satoa, maatalousmaan tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että maatalousmaalle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto tai tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato.

Sängen poltto

Sängen poltto on sallittu ainoastaan, jos se on välttämätöntä kylvön toteutuksen tai rikkakasvien, kasvitautien tai tuholaisien torjunnan kannalta.

Suojakaistat

Vesistöjen varsilla olevalla maatalousmaalla on noudatettava valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) 10§:n 7 momentin mukaisia lannoitus- ja lannanlevityskieltoja

Hukkakauran ja jättiputken torjunta

Hukkakauran saastuttamalla maatalousmaalla on huolehdittava hukkakauran torjunnasta joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä hukkakauran torjunnasta annetun lain (185/2002) tai hukkakauran torjunnasta annetun Ahvenanmaan maakuntalain (Ålands författningssamling 1977:68) mukaisesti. Toimivaltaisen viranomaisen antamaa hukkakauran torjuntaohjetta tai torjuntasuunnitelmaa on noudatettava.

Kaukasianjättiputki (*Heracleum mantegazzianum*), persianjättiputki (*Heracleum persicum*) ja armenianjättiputki (*Heracleum sosnowskyi*) on torjuttava maatalousmaalla joko kemiallisesti, mekaanisesti, kitkemällä tai muilla toimenpiteillä.

Kastelu

Kun käytät vettä maatalousmaan kasteluun, selvitä ELY-keskuksesta tai kunnan ympäristölupaviranomaiselta ennen vedenottoa, tarvitsetko siihen vedenottoluvan. Lupaehtojen noudattaminen kuuluu täydentäviin ehtoihin, jos lupa tarvitaan.

Pohjaveden suojele

Maatilalla on maataloustoiminnassa noudatettava ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:ssä sekä vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) 4a§:ssä säädettyä päästökieltoa pohjaveteen.

Maisemapiirteiden säilyttäminen

Säilytä puuryhmät ja yksittäiset puut, jotka on suojeltu luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §:n 1 momentin 9 kohdan perusteella, jos ne kasvavat maatalousmaalla olevan peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella enintään 0,2 hehtaarin alalla. Säilytä myös enintään 0,2 hehtaarin suuruiset luonnonmuistomerkit, jotka on suojeltu luonnonsuojelulain (1096/1996) 23 §:n perusteella, jos ne ovat peruslohkon sisällä, peruslohkon pientareella tai toisiinsa rajoittuvien peruslohkojen välisellä alueella.

Lue tarkemmin hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista Täydentävien ehtojen oppaasta: Linkki: <https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/hakuoppaat/#taydentavatehdot>

Täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukseen liittyvät kansalliset säädökset:

- Valtioneuvoston asetus täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista (4/2015) muutoksineen
- Valtioneuvoston asetus täydentävien ehtojen lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä täydentävien ehtojen noudattamisen valvonnasta (7/2015) muutoksineen
- Vesilaki (587/2011) 4 luku
- Ahvenanmaan maakunnan vesilaki (61/1996) 4 luku 8 § ja 6 luku
- Ahvenanmaan maakunnan vesiasetus (93/2010) 5 §
- Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 17§
- Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006) 4a§
- Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 23 §, 26 § ja 29 §:n 1 mom. 9 kohta
- Ahvenanmaan maakunta-asetus (113/1998) 5 §:n 8
- Ahvenanmaan maakuntalaki (82/1998) 6 §
- Laki hukkakauran torjunnasta 185/2002
- Ahvenanmaan maakuntalaki hukkakauran torjunnasta (68/1977)

LIITE 3. Tila- ja lohko kohtaisten toimenpiteiden perustason vaatimukset

Ravinteiden tasapainoinen käyttö

Toimenpiteen perustason vaatimuksena on noudatettava vähimmäisvaatimuksia kasvinsuojeluaineiden käytöstä sekä vähimmäistason lannoitusvaatimuksia sitomusehtojen luvun 32 mukaisesti.

Perustason vaatimuksena tulee maatalousmaa pitää avoimena, jotta se pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja –koneilla. Pysyvien viljelykasvien ala katsotaan avoimeksi, vaikka sillä olisi hedelmäpuita, marjapensaita, taimitarhoja tai lyhytkiertoisia energiapuita. Pysyvien laitumien ja pysyvien nurmien alalla saa olla muita kuin edellä mainittuja puuvartisia kasveja enintään 50 puuta hehtaarilla. Puuksi katsotaan yli kahden metrin korkuiset puuvartiset kasvit, joilla on yksi runko tai tyvestä yhteen liittyneenä useampi runko, sekä 0,5—2 metrin korkuiset tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit.

Perustason vaatimuksena ovat myös täydentävien ehtojen mukaiset pientareet ja suojakaistat. Vesistöjen ja valtaojien varsilla olevalle maatalousmaalle on jätettävä vähintään 1 m leveä, muokkaamaton piennar, jolle ei saa levittää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita. Pientareilla rikkakasvien pesäketorjunta kasvinsuojeluaineilla on sallittu vaikeissa rikkakasvitapauksissa. Jos pientareen kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu talven aikana, rikkakasvien pesäketorjuntaa tehtäessä tai ojen kunnostustyön yhteydessä tai muusta vastaavasta

syystä, nurmikasvillisuus on kylvettävä heti olosuhteiden salliessa. Kylvä piennar heti olosuhteiden salliessa myös, jos kyse on ensimmäistä kertaa viljelykäyttöön otettavasta lohkosta, jonka pientareella ei ole aikaisempaa nurmikasvillisuutta. Piennarta ei kuitenkaan tarvitse jättää, jos:

- 1) maatalousmaan ja vesistön tai valtaojan välillä on metsää, pensaikkoa, tonttimaata, tiealuetta, jouto- tai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle;
- 2) maatalousmaa sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumpaamalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Lannoitus on kielletty 5 m lähempänä vesistöä. Seuraavan 5 m vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä. Edellä mainitut lannoitus- ja pintalevityskiellot eivät kuitenkaan estä kotieläinten laiduntamista kyseisillä alueilla.

Perustason vaatimuksena tulee viljellä peltoa ja pysyvien kasvien alaa hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Viljelty pelto ja pysyvien kasvien ala on muokattava, lannoitettava ja kylvettävä tai istutettava tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto. Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia ja kylvettävän siemenmäärän on oltava riittävä. Kylvö tai istutus on tehtävä viimeistään 30.6. Jos kyse on lohkosta, jolla viljellään valtioneuvoston asetuksen (4/2015) liitteessä tarkoitettuja puutarhakasveja, riittää, että lohkolle kylvetään esikasvi viimeistään mainittuna määröpäivänä. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään mainittuna määröpäivänä, kylvö on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisena sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen. Jos lohkolle kuitenkin kylvetään tai istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia, parsakaalia, kyssäkaalia, naurista, pinaattia tai tilliä, esikasviakaan ei tarvitse kylvää määröpäivään mennessä. Viljellyn maatalousmaan kasvinsuojelusta on huolehdittava ja rikkakasvien leviäminen estettävä joko kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Viljelijän on toimittava niin, että korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista. Jos maatalousmaalta ei korjata satoa, maatalousmaan tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että maatalousmaalle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto tai tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato.

Perustason vaatimuksena on noudatettava myös eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) mukaisia typpilannoitemäärien käyttörajoituksia. Tuotantoeläinten lannassa ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa vuosittain levitettävä kokonaisuuden määrä saa olla enintään 170 kg/ha. Jos liukoisen typen lannoitusmäärä ylittää 150 kg/ha vuodessa, määrä on jaettava vähintään kahteen erään, joiden levittämisen välisen ajan on oltava vähintään kaksi viikkoa. Syyskuun alusta alkaen tuotantoeläinten lannassa ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa levitettävän liukoisen typen määrä saa olla enintään 35 kg/ha. Syksyllä levitetyn liukoisen typen määrä huomioidaan kokonaisuudessaan osana seuraavan viljelykasvin lannoitusta. Liukoisen typen enimmäismääriin sisältyy

epäorgaanisissa lannoitteissa, tuotantoeläinten lannassa, eläinten laiduntaessa syntyvä lanta ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa annettava liukoinen typpi. Laidunnukseen käytettävillä lohkoilla laitumelle jäävän lannan sisältämä typpi on otettu huomioon typpilannoituksen enimmäismäärissä. Liukoisen typen vuotuiset enimmäismäärät (kg/ha) eri kasveille ovat:

Kasvi	Kivennäismaat	Eloperäiset maat
Ohra, kaura ja seosviljat	160	120
Kevätvehnä	170	130
Syysruis		
• syksyllä	30	30
• keväällä	150	120
Kevätruis	160	120
Syysvehnä, ruisvehnä ja spelttivehnä		
• syksyllä	30	30
• keväällä	170	140
Muut viljat, niiden seokset ja muut peltokasvit	160	120
Nurmet	250	210
Laitumet	210	170
Syysrypsi ja syysrapso*	200	160
Kevätrypsi ja kevätrapsi	170	130
Pellavat, maissi, öljyhamppu ja auringonkukka	150	110
Palkokasvit	60	40
Sokerijuurikas	170	130
Varhaisperuna	100	80
Tärkkelysperuna	130	90
Muu peruna	120	80
Kaalikasvit ja purjo	250	210
Muut sipulikasvit	160	120
Juurekset	200	170
Mauste- ja yrttikasvit	120	80
Muut vihannes- ja puutarhakasvit	210	170
Marja- ja hedelmäkasvit	140	100
Taimitarhatuotanto	200	160

*Lannoitusta ennen syyskuun alkua ei katsota syyslannoitukseksi, mutta se vähennetään enimmäismäärästä.

Perustason vaatimuksena on myös teetettävä viiden vuoden välein lanta-analyysi, jossa määritetään lannan sisältämä liukoinen typpi, kokonaistyppi ja kokonaisfosfori. Lannoitus tulee suunnitella joko lanta-analyysin

tai sitomusehtojen luvussa 4 esitettyjen taulukkoarvojen perusteella. Lanta-analyysin tiedot ja orgaanisten lannoitevalmisteiden tuoteselosteet on säilytettävä ja ne on esitettävä pyydetessä valvontaviranomaiselle.

Perustason vaatimuksena on pidettävä lannoituksesta vuosittain kirjaa ja pyydetessä toimitettava tiedot valvontaviranomaiselle. Kirjanpidon tulee sisältää tiedot peltojen ravinnelisäykseen käytetyn lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden ja typpilannoitteiden määrästä sekä niiden sisältämästä liukoisesta typestä ja kokonaistypestä, satotasoista ja ajankohdista, jolloin lantaa tai orgaanisia lannoitevalmisteita on levitetty pellolle.

Perustason vaatimuksena on käyttää kasvinsuojeluaineita asianmukaisesti ja hyvää kasvinsuojelukäytäntöä noudattaen täydentävien ehtojen vaatimusten mukaisesti. Kasvinsuojelussa tulee käyttää vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita. Kasvinsuojeluaineita tulee käyttää asianmukaisesti myyntipäälyksmerkintöjä noudattaen ja ne on säilytettävä erillään elintarvikkeista ja rehuista lasten ulottumattomissa, myyntipäälyksessä annettujen ohjeiden mukaan. Kasvinsuojeluaineiden käytöstä tulee myös pitää kirjaa.

Lietelannan sijoittaminen peltoon

Perustason vaatimuksena tulee maatalousmaa pitää avoimena, jotta se pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja –koneilla. Pysyvien viljelykasvien ala katsotaan avoimeksi, vaikka sillä olisi hedelmäpuita, marjapensaita, tai mitarhoja tai lyhytkiertoisia energiapuita. Pysyvien laitumien ja pysyvien nurmien alalla saa olla muita kuin edellä mainittuja puuvartisia kasveja enintään 50 puuta hehtaarilla. Puuksi katsotaan yli kahden metrin korkeiset puuvartiset kasvit, joilla on yksi runko tai tyvestä yhteen liittyneenä useampi runko, sekä 0,5–2 metrin korkeiset tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit.

Toimenpiteen perustason vaatimuksena on noudatettava eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) mukaisia vaatimuksia lannoitteiden käytöstä. Lannoitteet on levitettävä pellolle siten, että valumia vesiin ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Lannoituksessa on otettava huomioon keskimääräinen satotaso, viljelyvyöhyke, kasvinvuorotus ja maalaji. Lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levittäminen pellolle on kielletty marraskuun alusta maaliskuun loppuun. Lannan levittämisen kieltoajasta voidaan kuitenkin poiketa marraskuun loppuun asti tilanteissa, joissa lantaa ei ole voitu hyödyntää lannoitteena pellolla kasvukauden aikana poikkeuksellisen sääolosuhteen vuoksi. Poikkeuksellisena sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt lannan syyslevityksen viimeistään lokakuussa. Lannoitteita ei saa levittää lumipeitteiseen tai routaantuneeseen eikä veden kyllästäämään maahan.

Lannoitus on kielletty 5 m lähempänä vesistöä. Seuraavan 5 m vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä. Edellä mainitut lannoitus- ja pintalevityskiellot eivät kuitenkaan estä kotieläinten laiduntamista kyseisillä alueilla.

Peltolohkon osilla, joiden kaltevuus on vähintään 15 prosenttia, lietalannan, virtsan ja nestemäisten orgaanisten lannoitevalmisteiden levittäminen muulla tavoin kuin sijoittamalla on aina kielletty. Kalteville peltolohkon osille levitettävät muut lannat ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattava maahan kahdentoista tunnin sisällä levityksestä.

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 metrin levyinen vyöhyke, jota ei lannoiteta lannalla ja orgaanisilla lannoitevalmisteilla.

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen

Perustason vaatimuksena tulee maatalousmaa pitää avoimena, jotta se pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja -koneilla.

Pysyvien viljelykasvien ala katsotaan avoimeksi, vaikka sillä olisi hedelmäpuita, marjapensaita, taimitarhoja tai lyhytkiertoisia energiapuita. Pysyvien laitumien ja pysyvien nurmien alalla saa olla muita kuin edellä mainittuja puuvartisia kasveja enintään 50 puuta hehtaarilla. Puuksi katsotaan yli kahden metrin korkuiset puuvartiset kasvit, joilla on yksi runko tai tyvestä yhteen liittyneenä useampi runko, sekä 0,5—2 metrin korkuiset tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit.

Toimenpiteen perustason vaatimuksena on noudatettava eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2015) mukaisesti lannoitteiden käytön osalta seuraavia vaatimuksia. Lannoitteet on levitettävä pellolle siten, että valumia vesiin ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Lannoituksessa on otettava huomioon keskimääräinen satotaso, viljelyvyöhyke, kasvinvuorotus ja maalaji.

Lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levittäminen pellolle on kielletty marraskuun alusta maaliskuun loppuun. Lannan levittämisen kieltoajasta voidaan kuitenkin poiketa marraskuun loppuun asti tilanteissa, joissa lantaa ei ole voitu hyödyntää lannoitteena pellolla kasvukauden aikana poikkeuksellisen sääolosuhteiden vuoksi. Poikkeuksellisena sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt lannan syyslevityksen viimeistään loka-kuussa.

Lannoitteita ei saa levittää lumipeitteiseen tai routaantuneeseen eikä veden kyllästämään maahan. Kuiva-lantaa ja orgaanisia lannoitevalmisteita, joiden kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 %, voidaan levityksikana säilyttää pellolla enintään neljä viikkoa levitystä odottamassa.

Pellon pintaan levitetty lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattava maahan vuorokauden sisällä levityksestä, lukuun ottamatta levitystä kasvustoon letkulevittimellä tai hajalevityksenä. Kasvipeitteisenä talven yli pidettäville lohkoille lantaa ja orgaanista lannoitevalmistetta saa 15.9. jälkeen levittää vain

sijoittamalla, ellei kyseessä ole syksyllä kylvettävän kasvin kylvöä edeltävä lannan levitys. Lannoitus on kielletty 5 m lähempänä vesistöä. Seuraavan 5 m vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevytyksellä on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä. Edellä mainitut lannoitus- ja pintalevytyksiellöt eivät kuitenkaan estä kotieläinten laiduntamista kyseisillä alueilla.

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 m leveä vyöhyke, jota ei lannoiteta lannalla ja orgaanisilla lannoitevalmisteilla.

Perusvaatimuksena täytyy myös noudattaa lannoitevalmistelain nojalla annettuja säännöksiä yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista ja kiinteistökohtaisista käsittelyjärjestelmistä peräisin olevien lietteiden käyttörajoi-
tuksista peltoviljelyssä.

Lietteillä tarkoitetaan yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen lietettä, sakokaivolietettä ja muuta kiinteistökohtaisen tai maatilojen yhteisen jätevedenkäsittelyjärjestelmän lietettä ja myös kuivakäymälän jätettä sekä muuta jätevedenpuhdistamon lietettä.

Jätevesilietettä saa käyttää:

1. maanviljelyssä vain, jos se täyttää tyyppinimiin Maanparannusaineena sellaisenaan käytettävät sivutuotteet 3A5 ja Orgaanisina lannoitteina sellaisenaan käytettävät sivutuotteet 1B4 tyyppinimiryhmiin kuuluvien lannoitevalmisteiden vaatimukset.
2. vain sellaisella viljelymaalla, jonka haitalliset metallipitoisuudet eivät ylitä suurimpia sallittuja pitoisuuksia (taulukko a)
3. vain, jos lietteen käytöstä aiheutuva haitallisten metallien kuormitus ei ylitä vuotuisia enimmäiskuormituksia (taulukko b)
4. vain sellaisella viljelymaalla, jonka pH on yli 5,8 käytettäessä kohdan 1. mukaisia lannoitevalmisteita. Kalkkistabiloitua lietettä käytettäessä viljelymaan pH:n on oltava yli 5,5.
5. vain sellaisella viljelymaalla, jolla kasvatetaan viljaa, sokerijuurikasta tai öljykasveja taikka sellaisia kasveja, joita ei yleensä käytetä ihmisen ravinnoksi tuoreena, syömällä maanalainen osa tai eläinten rehuksi. Nurmelle niitä saa levittää vain perustettaessa nurmi suojaviljan kanssa ja multaamalla ne huolellisesti.

Mikäli maanviljelyssä on käytetty jätevesilietettä, saat viljellä perunaa, juureksia, vihanneksia sekä juuri- ja yrttimausteita aikaisintaan viiden vuoden kuluttua viimeisestä lietelevityksestä. Varoaika voi olla lyhyempi kuin viisi vuotta, jos lietepohjaiselle lannoitevalmisteelle on tyyppinimivaatimuksissa annettu lyhyempi varoaika.

Kohtien 1-4 vaatimukset eivät kuitenkaan koske maatilaa tai maatilojen yhteiskäyttöön tarkoitettua sakokaivolietettä sekä kuivakäymäläjätettä, jotka ovat peräisin maatilalla asumisesta tai tilalla tapahtuvasta muusta toiminnasta tai maatilaa läheisyydessä sijaitsevista muista asuin- ja kiinteistöistä, ja jonka

hyödyntäminen ei edellytä ympäristölupaa. Tällöin sakokaivoliete ja kuivakäymäläjäte on ennen käyttöä käsiteltävä kalkkistabiloimalla, kompostoimalla, termofiilisesti mädättämällä tai mesofiilisesti mädättämällä. Mesofiilisesti mädätetty liete on ennen tai jälkeen mädätyksen hygienisoitava, kompostoitava, termisesti kuivattava tai käsiteltävä muulla vastaavalla tavalla.

Taulukko a. Suurimmat sallitut raskasmetallipitoisuudet viljelymaassa, jolle levitetään jätevesilietettä

Alkuaine	Enimmäispitoisuus mg/kg kuiva-ainetta
Elohopea (Hg)	0,2
Kadmium (Cd)	0,5
Kromi (Cr)	200
Kupari (Cu)	100
Lyijy (Pb)	60
Nikkeli (Ni)	60
Sinkki (Zn)	150

Taulukko b. Suurin sallittu jätevesilietteen käytöstä viljelymaahan tuleva keskimääräinen vuotuinen raskasmetallikuormitus

Alkuaine	Enimmäispitoisuus g/ha vuodessa
Elohopea (Hg)	1,0
Kadmium (Cd)	1,5
Kromi (Cr)	300
Kupari (Cu)	600*
Lyijy (Pb)	100
Nikkeli (Ni)	100
Sinkki (Zn)	1500* *Kasvinravinteiksi katsottavien kuparin ja sinkin kuormitukset saavat olla enintään kaksinkertaiset, milloin näistä ravinteista on puutetta siinä maaperässä, jolla lannoitevalmistetta, jonka raaka-aineena on käytetty ainoastaan puhdistamolietettä, tai käsiteltyä puhdistamolietettä tai sakokaivolietettä ja jätevesilietettä tai niiden lieteseosta on tarkoitus käyttää. Tämä ei saa kuitenkaan johtaa maassa suurempiin pitoisuuksiin kuin taulukossa a on määrätty.

Valumavesien hallinta

Perustason vaatimuksena tulee maatalousmaa pitää avoimena, jotta se pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja -koneilla. Pysyvien viljelykasvien ala katsotaan avoimeksi, vaikka sillä olisi hedelmäpuita, marjapensaita,

taimitarhoja tai lyhytkiertoisia energiapuita. Pysyvien laitumien ja pysyvien nurmien alalla saa olla muita kuin edellä mainittuja puuvartisia kasveja enintään 50 puuta hehtaarilla. Puuksi katsotaan yli kahden metrin korkuiset puuvartiset kasvit, joilla on yksi runko tai tyvestä yhteenliittyneenä useampi runko, sekä 0,5—2 metrin korkuiset tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit.

Perusvaatimuksena tulee myös noudattaa kasteluveden käytössä vesilain (587/2011) 4 luvussa säädettyä veden ottamisesta. Vettä saa pääsääntöisesti johtaa vesistöstä toisen vesialueelta talousvedeksi tai esimerkiksi kasteluvedeksi, jos vettä riittää myös niille, jotka ottavat vettä omistajina tai saadun luvan perusteella. Ympäristölupaviranomaiselta tulee selvittää, tarvitseeko veden ottoon vedenottoluvan. Lupa veden ottamiseen vesistöstä tarvitaan esimerkiksi silloin, kun vettä ei riitä tarpeeksi niille vesialueen omistajille tai osakkaille, jotka ottavat vettä.

Perustason vaatimuksena täytyy myös viljellä peltoa ja pysyvien kasvien alaa hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Viljelty pelto ja pysyvien kasvien ala on muokattava, lannoitettava ja kylvettävä tai istutettava tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto. Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia ja siemenmäärän on oltava riittävä. Kylvö tai istutus on tehtävä viimeistään 30.6. Jos kyse on lohkoista, jolla viljellään valtioneuvoston asetuksen (4/2015) liitteessä tarkoitettuja puutarhakasveja, riittää, että lohkolle kylvetään esikasvi viimeistään mainittuna määräpäivänä. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään mainittuna määräpäivänä, kylvö on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisena sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pelon märkyys on estänyt kylvämisen. Jos lohkolle kuitenkin kylvetään tai istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia, parsakaalia, kyssäkaalia, naurista, pinaattia tai tilliä, esikasviakaan ei tarvitse kylvää määräpäivään mennessä.

Viljellyn maatalousmaan kasvinsuojelusta on huolehdittava ja rikkakasvien leviäminen estettävä joko kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Viljelijän on toimittava niin, että korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista. Jos maatalousmaalta ei korjata satoa, maatalousmaan tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että maatalousmaalle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto tai tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato.

Ympäristönhoitonurmet

Perustason vaatimuksena tulee maatalousmaa pitää avoimena, jotta se pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja –koneilla. Pysyvien viljelykasvien ala katsotaan avoimeksi, vaikka sillä olisi hedelmäpuita, marjapensaita, taimitarhoja tai lyhytkiertoisia energiapuita. Pysyvien laitumien ja pysyvien nurmien alalla saa olla muita kuin edellä mainittuja puuvartisia kasveja enintään 50 puuta hehtaarilla. Puuksi katsotaan yli kahden metrin korkuiset puuvartiset kasvit, joilla on yksi runko tai tyvestä yhteen liittyneenä useampi runko, sekä 0,5—2 metrin korkuiset tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit.

Perustason vaatimuksena ovat myös täydentävien ehtojen mukaiset pientareet ja suojakaistat. Vesistöjen ja valtaojien varsilla olevalle maatalousmaalle on jätettävä vähintään 1 m leveä, muokkaamaton piennar, jolle ei saa levittää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita. Pientareilla rikkakasvien pesäketorjunta kasvinsuojeluaineilla on sallittu vaikeissa rikkakasvitapauksissa. Jos pientareen kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu talven aikana, rikkakasvien pesäketorjuntaa tehtäessä tai ojien kunnostustyön yhteydessä tai muusta vastaavasta syystä, nurmikasvillisuus on kylvettävä heti olosuhteiden salliessa. Kylvä piennar heti olosuhteiden salliessa myös, jos kyse on ensimmäistä kertaa viljelykäyttöön otettavasta lohkosta, jonka pientareella ei ole aikaisempaa nurmikasvillisuutta. Piennarta ei kuitenkaan tarvitse jättää, jos:

- 1) maatalousmaan ja vesistön tai valtaojan välillä on metsää, pensaikkoa, tonttimaata, tiealuetta, jouto- tai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle;
- 2) maatalousmaa sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumpaamalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Lannoitus on kielletty 5 m lähempänä vesistöä. Seuraavan 5 m vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä. Edellä mainitut lannoitus- ja pintalevityskiellot eivät kuitenkaan estä kotieläinten laiduntamista kyseisillä alueilla.

Perustason vaatimuksena tulee viljellä peltoa ja pysyvien kasvien alaa hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Viljelty pelto ja pysyvien kasvien ala on muokattava, lannoitettava ja kylvettävä tai istutettava tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto. Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia ja kylvettävän siemenmäärän on oltava riittävä. Kylvö tai istutus on tehtävä viimeistään 30.6. Jos kyse on lohkosta, jolla viljellään valtioneuvoston asetuksen (4/2015) liitteessä tarkoitettuja puutarhakasveja, riittää, että lohkolle kylvetään esikasvi viimeistään mainittuna määräpäivänä. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään mainittuna määräpäivänä, kylvö on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisena sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen. Jos lohkolle kuitenkin kylvetään tai istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia, parsakaalia, kyssäkaalia, naurista, pinaattia tai tilliä, esikasviakaan ei tarvitse kylvää määräpäivään mennessä.

Viljellyn maatalousmaan kasvinsuojelusta on huolehdittava ja rikkakasvien leviäminen estettävä joko kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Viljelijän on toimittava niin, että korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista. Jos maatalousmaalta ei korjata satoa, maatalousmaan tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että maatalousmaalle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto tai tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato.

Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

Perustason vaatimuksena tulee maatalousmaa pitää avoimena, jotta se pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja –koneilla. Pysyvien viljelykasvien ala katsotaan avoimeksi, vaikka sillä olisi hedelmäpuita, marjapensaita, taimitarhoja tai lyhytkiertoisia energiapuita. Pysyvien laitumien ja pysyvien nurmien alalla saa olla muita kuin edellä mainittuja puuvartisia kasveja enintään 50 puuta hehtaarilla. Puuksi katsotaan yli kahden metrin korkuiset puuvartiset kasvit, joilla on yksi runko tai tyvestä yhteen liittyneenä useampi runko, sekä 0,5—2 metrin korkuiset tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit.

Perustason vaatimuksena viljellyn maatalousmaan kasvinsuojelusta on huolehdittava ja rikkakasvien leviäminen estettävä joko kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Viljelijän on toimittava niin, että korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista. Jos maatalousmaalta ei korjata satoa, maatalousmaan tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että maatalousmaalle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto tai tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato.

Perustason vaatimuksena on noudatettava sängen polttokieltoa. Sängen poltto on sallittu ainoastaan, jos se on välttämätöntä kylvön toteutuksen tai rikkakasvien, kasvitautien tai tuholaiden torjunnan kannalta.

Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla

Perustason vaatimuksena tulee maatalousmaa pitää avoimena, jotta se pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja –koneilla. Pysyvien viljelykasvien ala katsotaan avoimeksi, vaikka sillä olisi hedelmäpuita, marjapensaita, taimitarhoja tai lyhytkiertoisia energiapuita. Pysyvien laitumien ja pysyvien nurmien alalla saa olla muita kuin edellä mainittuja puuvartisia kasveja enintään 50 puuta hehtaarilla. Puuksi katsotaan yli kahden metrin korkuiset puuvartiset kasvit, joilla on yksi runko tai tyvestä yhteen liittyneenä useampi runko, sekä 0,5—2 metrin korkuiset tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit.

Viljeltyä peltoa ja pysyvien kasvien alaa on viljeltävä hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Viljelty pelto ja pysyvien kasvien ala on muokattava, lannoitettava ja kylvettävä tai istutettava tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto. Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia ja kylvettävän siemenmäärän on oltava riittävä. Kylvö tai istutus on tehtävä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta. Jos kyse on lohkoista, jolla viljellään liitteessä tarkoitettuja puutarhakasveja, riittää, että lohkolle kylvetään esikasvi viimeistään mainittuna määräpäivänä. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään mainittuna määräpäivänä, kylvö on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisena sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen.

Jos lohkolle kuitenkin kylvetään tai istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia, parsakaalia, kyssäkaalia, naurista, pinaattia tai tilliä, esikasviakaan ei tarvitse kylvää määräpäivään mennessä.

Mansikoita, mesimarjoja ja jalomaaraimia viljeltäessä edellytetään, että hehtaarilla on vähintään 15 000 kasvia. Jos mainittuja kasveja viljellään siten, että maanpinnan katteena ei käytetä muovia ja syntyvien rön-sytymien annetaan juurtua emotaimien viereen, taimitiheyden on oltava ensimmäisenä kasvukautena vähintään 11 000 kasvia hehtaarilla. Viljeltäessä herukoita ja karviaisia edellytetään vähintään 1 200 ja vadelmia vähintään 2 800, marjatuomipihlajia, marja-aronioita ja tyrniä vähintään 800, pensasmustikoita vähintään 2 250 sekä hedelmäpuita vähintään 400 kasvia hehtaarilla.

Viljellyn maatalousmaan kasvinsuojelusta on huolehdittava ja rikkakasvien leviäminen estettävä joko kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Viljelijän on toimittava niin, että korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista. Jos maatalousmaalta ei korjata satoa, maatalousmaan tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että maatalousmaalle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto tai tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato.

Peltoluonnon monimuotoisuus

Perustason vaatimuksena tulee maatalousmaa pitää avoimena, jotta se pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja –koneilla. Pysyvien viljelykasvien ala katsotaan avoimeksi, vaikka sillä olisi hedelmäpuita, marjapensaita, taimitarhoja tai lyhytkiertoisia energiapuita. Pysyvien laitumien ja pysyvien nurmien alalla saa olla muita kuin edellä mainittuja puuvartisia kasveja enintään 50 puuta hehtaarilla. Puuksi katsotaan yli kahden metrin korkuiset puuvartiset kasvit, joilla on yksi runko tai tyvestä yhteen liittyneenä useampi runko, sekä 0,5—2 metrin korkuiset tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit.

Perustason vaatimuksena ovat myös täydentävien ehtojen mukaiset pientareet ja suojakaistat. Vesistöjen ja valtaojien varsilla olevalle maatalousmaalle on jätettävä vähintään 1 m leveä, muokkaamaton piennar, jolle ei saa levittää lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita. Pientareilla rikkakasvien pesäketorjunta kasvinsuojeluaineilla on sallittu vaikeissa rikkakasvitapauksissa. Jos pientareen kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu talven aikana, rikkakasvien pesäketorjuntaa tehtäessä tai ojien kunnostustyön yhteydessä tai muusta vastaavasta syystä, nurmikasvillisuus on kylvettävä heti olosuhteiden salliessa. Kylvä piennar heti olosuhteiden salliessa myös, jos kyse on ensimmäistä kertaa viljelykäyttöön otettavasta lohkoista, jonka pientareella ei ole aikaisempaa nurmikasvillisuutta. Piennarta ei kuitenkaan tarvitse jättää, jos:

- 1) maatalousmaan ja vesistön tai valtaojan välillä on metsää, pensaikkaa, tonttimaata, tiealuetta, jouto- tai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle;
- 2) maatalousmaa sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumpaamalla tai muulla vastaavalla tavalla.

Lannoitus on kielletty 5 m lähempänä vesistöä. Seuraavan 5 m vyöhykkeellä vesistöä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä. Edellä mainitut lannoitus- ja pintalevityskiellot eivät kuitenkaan estä kotieläinten laiduntamista kyseisillä alueilla.

Perustason vaatimuksena tulee viljellä peltoa ja pysyvien kasvien alaa hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Viljelty pelto ja pysyvien kasvien ala on muokattava, lannoitettava ja kylvettävä tai istutettava tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto. Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia ja kylvettävän siemenmäärän on oltava riittävä. Kylvö tai istutus on tehtävä viimeistään 30.6. Jos kyse on lohkoista, jolla viljellään valtioneuvoston asetuksen (4/2015) liitteessä tarkoitettuja puutarhakasveja, riittää, että lohkolle kylvetään esikasvi viimeistään mainittuna määräpäivänä. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään mainittuna määräpäivänä, kylvö on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisenä sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen. Jos lohkolle kuitenkin kylvetään tai istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia, parsakaalia, kyssäkaalia, naurista, pinaattia tai tilliä, esikasviakaan ei tarvitse kylvää määräpäivään mennessä.

Viljellyn maatalousmaan kasvinsuojelusta on huolehdittava ja rikkakasvien leviäminen on estettävä joko kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Viljelijän on toimittava niin, että korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista. Jos maatalousmaalta ei korjata satoa, maatalousmaan tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että maatalousmaalle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto tai tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato.

Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu

Kasvinsuojeluaineiden käytössä on noudatettava kasvinsuojeluaineista annetussa laissa (1563/2011) tarkoitetun integroidun torjunnan yleisiä periaatteita. Maatilalla kasvinsuojeluaineita saa levittää vain se, joka on suorittanut kasvinsuojeluaineista annetun lain 10§:ssä tarkoitetun tutkinnon, tai joka on saanut oikeuden kyseisen tutkinnon järjestämiseen tai jolla on voimassa oleva luonnonhaittakorvauksista ja maatalouden ympäristötuista vuosina 2007-2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (366/2007) 28§:n 4 momentissa tarkoitettu koulutus.

Maatilalla kasvinsuojeluaineiden levitykseen käytettävä kasvinsuojeluruisku on testattava kasvinsuojeluaineista annetun lain 4 luvussa säädetyllä tavalla. Uutta kasvinsuojeluruiskua ei tarvitse testata ennen kuin on kulunut viisi vuotta sen hankinnasta, jos se täyttää koneiden turvallisuudesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (400/2008) säädetyt vaatimukset sekä EN ISO 16119 -standardisarjan määräykset tai, jos kasvinsuojeluruisku on hankittu ennen 15 päivää joulukuuta 2011, SFS-EN 12761 -standardisarjan määräykset. Ammatteisessa käytössä olevat traktoriruiskut on testattava kerran viimeistään 26 päivänä marraskuuta 2016 ja sen jälkeen joka viides vuosi. Jos levitysväline on aiemmin testattu luonnonhaittakorvauksista ja

maatalouden ympäristötuista vuosina 2007-2013 annetun valtioneuvoston asetuksen 28 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, välinettä ei tarvitse testata uudestaan ennen kuin viisi vuotta on kulunut testauksesta.

Perustason vaatimuksena tulee maatalousmaa pitää avoimena, jotta se pysyy laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja -koneilla. Pysyvien viljelykasvien ala katsotaan avoimeksi, vaikka sillä olisi hedelmäpuita, marjapensaita, taimitarhoja tai lyhytkiertoisia energiapuita. Pysyvien laitumien ja pysyvien nurmien alalla saa olla muita kuin edellä mainittuja puuvartisia kasveja enintään 50 puuta hehtaarilla. Puuksi katsotaan yli kahden metrin korkeiset puuvartiset kasvit, joilla on yksi runko tai tyvestä yhteen liittyneenä useampi runko, sekä 0,5—2 metrin korkeiset tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit.

Perustason vaatimuksena on käyttää kasvinsuojeluaineita asianmukaisesti ja hyvää kasvinsuojelukäytäntöä noudattaen täydentävien ehtojen vaatimusten mukaisesti. Kasvinsuojelussa tulee käyttää vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita. Kasvinsuojeluaineita tulee käyttää asianmukaisesti myyntipäällyksmerkintöjä noudattaen ja ne on säilytettävä erillään elintarvikkeista ja rehuista lasten ulottumattomissa myyntipäällyksessä annettujen ohjeiden mukaan. Kasvinsuojeluaineiden käytöstä tulee myös pitää kirjaa.

Perustason vaatimuksena tulee viljellä peltoa ja pysyvien kasvien alaa hyvän maatalouskäytännön mukaisesti paikkakunnan olosuhteet huomioon ottaen. Viljelty pelto ja pysyvien kasvien ala on muokattava, lannoitettava ja kylvettävä tai istutettava tarkoituksenmukaisella tavalla niin, että on mahdollista saada aikaan tasainen itäminen ja kasvusto. Viljeltävien kasvilajien ja -lajikkeiden on oltava alueelle soveltuvia ja kylvettävän siemenmäärän on oltava riittävä. Kylvä tai istutus on tehtävä viimeistään 30.6. Jos kyse on lohkoista, jolla viljellään valtioneuvoston asetuksen (4/2015) liitteessä tarkoitettuja puutarhakasveja, riittää, että lohkolle kylvetään esikasvi viimeistään mainittuna määräpäivänä. Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään mainittuna määräpäivänä, kylvä on tehtävä heti olosuhteiden salliessa. Poikkeuksellisena sääolosuhteena pidetään tilannetta, jossa pitkään jatkuneiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt kylvämisen. Jos lohkolle kuitenkin kylvetään tai istutetaan salaattikasveja, kiinankaalia, kukkakaalia, parsakaalia, kyssäkaalia, naurista, pinaattia tai tilliä, esikasviakaan ei tarvitse kylvää määräpäivään mennessä.

Mansikoita, mesimarjoja ja jalomaaraimia viljeltäessä edellytetään, että hehtaarilla on vähintään 15 000 kasvia. Jos mainittuja kasveja viljellään siten, että maanpinnan katteena ei käytetä muoviva ja syntyvien rönsytai- mien annetaan juurtua emotaimien viereen, taimitiheyden on oltava ensimmäisenä kasvukautena vähintään 11 000 kasvia hehtaarilla. Viljeltäessä herukoita ja karviaisia edellytetään vähintään 1 200 ja vadelmia vähintään 2 800, marjatuomipihlajia, marja-aroniaa ja tyrniä vähintään 800, pensasmustikoita vähintään 2 250 sekä hedelmäpuita vähintään 400 kasvia hehtaarilla.

Viljelyn maatalousmaan kasvinsuojelusta on huolehdittava ja rikkakasvien leviäminen on estettävä joko kasvinvuorotuksen avulla, mekaanisesti, biologisesti tai kemiallisesti. Viljelijän on toimittava niin, että korjuu- ja

markkinakelpoisen sadon tuottaminen on mahdollista. Jos maatalousmaalta ei korjata satoa, maatalousmaan tuottamasta kasvustosta on tarvittaessa huolehdittava niin, että maatalousmaalle on myös seuraavana vuonna mahdollista perustaa kasvusto tai tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato.

LIITE 4. Puutarhakasvit

Yksivuotisiin puutarhakasveihin luetaan ne kasvulohkot, joilla kasvatetaan koristekasveja, vihanneksia, siemenmausteita, mauste- ja lääkekasveja. Koristekasveilla tarkoitetaan yksi- ja monivuotisia avomaalla leikko- ja kuivakukiksi viljeltyjä koristekasveja. Vihanneksiin luetaan myös muun muassa tilli, persilja ja piparjuuri sekä monivuotiset vihannekset kuten maa-artisokka, raparperi ja parsat. Siemenmausteisiin luetaan muun muassa korianteri ja sinapit. Mauste- tai lääkekasveihin voidaan lukea muun muassa basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomillasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkerokko, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, minttu, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen (ei kuitenkaan kuitunokkonen), punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siankärsämä, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki, yrtti-iiso ja lääkepaju, jonka viljelystä on sopimus lääketehaan kanssa.

Monivuotisiin puutarhakasveihin luetaan muun muassa omena, luumu, kriikuna, kirsikka, päärynä, makea pihlajanmarja, mansikka, mustaherukka, punaherukka, valkoherukka, viherherukka, karviainen, vadelma, mesivadelma, mustavattukka, mesimarja ja jalomaarain, tyrni, pensasmustikka, marja-aronia, ruusu ruusunmarjojen tuotantoon, ruusukvitteni, tuomipihlaja, puolukka, karpalo ja lakka. Taimitarhakasveilla tarkoitetaan monivuotisten koristekasvien eli perennoiden, pensaiden ja puiden sekä marja- ja hedelmäkasvien taimituotantoa, johon luetaan myös katu- tai puistopuuviljelykset. Taimitarhakasveihin luetaan myös pellolla kasvatettavat monivuotiset puut ja pensaat, joista korjataan ammattimaisesti vuosittain leikkohavuja tai leikkovihreää. Taimitarhaviljelyalaan kuuluu myös pistokkaiden ja astiataimien tuotanto kasvulohkoilla katteiden alla, esimerkiksi kevyissä muovihuoneissa.

LIITE 5

Kohdentamisalueen I kunnat

Alajärvi lukuun ottamatta entisen Lehtimäen kunnan aluetta, Alavieska, Eura, Eurajoki, Evijärvi, Haapajärvi, Haapavesi, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen, Hämeenkyrö, Ilmajoki, Isojoki, Isokyrö, Jalasjärvi, Kalajoki, Kankaanpää, Kannus, Karijoki, Kaskinen, Kauhajoki, Kauhava, Kaustinen, Kempele, Kokemäki, Kokkola, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Kruunupyy, Kuortane, Kurikka, Kärsämäki, Köyliö, Laihia, Laitila, Lappajärvi, Lapua, Liminka, Lumijoki, Luoto, Luvia, Maalahti, Merijärvi, Merikarvia, Muhos, Mustasaari, Mynämäki, Nakkila, Nilva, Nokia, Närpiö, Oulainen, Oulu lukuun ottamatta entisten Haukiputaan, Kiimingin ja Ylikiimingin kuntien alueita, Pietarsaari, Pedersöre, Pomarkku, Pori, Pyhäjoki, Pyhärinta, Pöytyä, Raahe, Rauma, Sastamala,

Seinäjoki, Sievi, Siikainen, Siikajoki, Siikalatva, Säskylä, Teuva, Toholampi, Tyrnävä, Ulvila, Uusikaarlepyy, Uusikaupunki, Vaasa, Veteli, Vimpeli, Vöyri, Ylivieska.

Kohdentamisalueen II kunnat

Akaa, Asikkala, Askola, Aura, Espoo, Eura, Eurajoki, Forssa, Hamina, Hanko, Harjavalta, Hartola, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Helsinki, Hollola, Huittinen, Humppila, Hyvinkää, Hämeenkoski, Hämeenkyrö, Hämeenlinna, Iitti, Ikaalinen, Imatra, Inkoo, Janakkala, Jokioinen, Juupajoki, Jämijärvi, Jämsä lukuun ottamatta entisten Jämsänkosken ja Kuoreveden kuntien alueita, Järvenpää, Kaarina, Kangasala, Kankaanpää, Karkkila, Kauniainen, Kemiönsaari, Kerava, Kirkkonummi, Kokemäki, Koski, Kotka, Kouvola, Kuhmoinen, Kustavi, Kärkölä, Köyliö, Lahti, Laitila, Lapinjärvi, Lappeenranta, Lavia, Lemi, Lempäälä, Lieto, Lohja, Loimaa, Loppi, Loviisa, Luumäki, Luvia, Marttila, Masku, Miehikkälä, Mynämäki, Myrskylä, Mäntsälä, Mäntyharju, Mänttä-Vilppula, Naantali, Nakkila, Nastola, Nokia, Nousiainen, Nurmijärvi, Orimattila, Oripää, Orivesi, Padasjoki, Paimio, Parainen, Pirkkala, Pomarkku, Pori, Pornainen, Porvoo, Punkalaidun, Pukkila, Pyhtää, Pyhäranta, Pälkäne, Pöytyä, Raasepori, Raisio, Rauma, Riihimäki, Rusko, Salo, Sastamala, Sauvo, Sipoo, Siuntio, Somero, Sysmä, Säskylä, Taivassalo, Tammela, Tampere, Tarvasjoki, Turku, Tuusula, Ulvila, Urjala, Uusikaupunki, Valkeakoski, Vantaa, Vehmaa, Vesilahti, Vihti, Virolahti, Ylöjärvi lukuun ottamatta entisen Kurun kunnan aluetta, Ypäjä.

Kohdentamisalueen II saaristoalueet

Itämeren saaret, jotka sijaitsevat seuraavien kuntien alueella:

Hamina, Inkoo, Kaarina, Kemiönsaari, Kotka, Kustavi, Loviisa, Masku, Naantali, Parainen, Porvoo, Pyhtää, Raasepori, Rauma, Salo, Sauvo, Taivassalo, Turku, Uusikaupunki ja Vehmaa.

Kohdentamisalueen III kunnat

Kohdentamisalueen II kunnat ja saaristoalueet sekä Alajärvi, Alavieska, Alavus, Evijärvi, Haapajärvi, Haapavesi, Honkajoki, Ilmajoki, Isojoki, Isokyrö, Jalasjärvi, Kalajoki, Kannus, Karijoki, Karvia, Kaskinen, Kauhajokki, Kauhava, Kaustinen, Kokkola, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Kruunupyy, Kuortane, Kurikka, Kärsämäki, Laihia, Lappajärvi, Lapua, Luoto, Maalahti, Merijärvi, Merikarvia, Mustasaari, Nivala, Närpiö, Oulainen, Pietarsaari, Pedersöre, Pyhäjoki, Reisjärvi, Seinäjoki, Sievi, Siikainen, Soini, Teuva, Toholampi, Uusikaarlepyy, Vaasa, Veteli, Vimpeli, Vöyri.

LIITE 6 Lietelannan sijoittaminen peltoon -toimenpiteessä hyväksyttävät orgaaniset lannoitevalmisteet

Kansalliset lannoitevalmisteiden tyyppinimet lannoitevalmisteista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1015/2011) perusteella:

- 1B1 8 Orgaaninen eläinperäinen lannoiteliuos
- 1B2 4 Orgaaninen lannoiteliuos
- 1B3 2 Merileväuute

- 1B3 4 Humusvalmiste tai -uute
- 1B3 5 Alkoolien vesiliuos tai öljyemulsio
- 1B3 6 Kasviuute
- 1B3 7 Aminohappovalmiste
- 1B4 1 Melassiuute
- 1B4 2 Vinassi ja vinassiuute
- 1B4 3 Perunan soluneste
- 1B4 4 Rejektivesi
- 3A2 6 Hapotettu ja stabiloitu puhdistamoliete
- 3A2 7 Maanparannuslahote
- 3A5 1 Kalkkistabiloitu puhdistamoliete
- 3A5 2 Mädätysjäännös
- 3A5 3 Lahotettu puhdistamoliete
- 3A5 7 Kemiallisesti hapetettu puhdistamoliete

LIITE 7 Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen -toimenpiteessä hyväksyttävät orgaaniset lannoitevalmisteet

Kansalliset lannoitevalmisteiden tyyppinimet lannoitevalmisteista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1015/2011) perusteella:

- 1B1 Orgaaniset eläinperäiset lannoitteet
- 1B2 Orgaaniset ei-eläinperäiset lannoitteet
- 1C1 5 Lihaluujauho tai käsitelty eläinvalkuainen kaliumsulfaattisällä
- 3A1 Maanparannusturpeet
- 3A2 Orgaaniset maanparannusaineet
- 3A5 Maanparannusaineena sellaisenaan käytettävät sivutuotteet
- 5A1 Turpeet
- 5A2 Seosmullat
- 5A3 Juuresmulta
- -5A2 7 Teknisesti käsitelty irtomulta